

REFERAT Økonomiudvalget d. 16-03-2026

Mødedato Mandag d. 16. marts 2026 kl. 16:00

Mødested D.3.39

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Sundhedshøjskolen - status og videreudvikling.....	4
Horisontal samarbejdsaftale om patientrettet forebyggelse.....	7
Beslutning om ny fordeling af døgntilbudspladser på familieområdet.....	9
Forslag til løsning af kapacitetsudfordringer i Dagtilbud Sydøst på kort sigt.....	11
Frigivelse af anlægsmidler til byggeri af vuggestuegruppe i Fårup Skole og Børneby.....	15
Orientering om køb og salg i 2025.....	17
Lukket: Muligt køb af fast ejendom.....	19
Badesø på Nordre Fælled - udbud af totalrådgivning samt bevilling.....	20
Klimamål, temaer og certificering af kommunens opdaterede klimaplan.....	23
Bygningsvedligehold 2026.....	27
Centrale indsatsområder for Udvikling, Miljø og Teknik.....	32
Fremtidens Randers Kommune – Strategisk plan og proces for udarbejdelse af udmøntningsplaner..	36
Repræsentantskabsvalg Verdo 2026.....	41
Principbeslutning om etablering af IT-serviceorganisation.....	43
Finansrapport 2025 og restlåneoptagelse vedr. låneramme 2025.....	47
Budgetprocedure 2027-30.....	50
Digital godkendelse af tilstedeværelse.....	52

Punkt 28: Godkendelse af dagsorden

00.01.10-P20-20-25

Beslutning

Godkendt.

I mødet deltog Rosa Lykke Yde, Claus Berggren, Christian Bach, Anne Hjortshøj, Erik Bo Andersen, Frank Nørgaard, Niels Jørgen Thomsen, Kasper Fuhr Christensen, Mogens Nyholm og Henrik Hove.

Louise Høeg var fraværende.

Punkt 29: Sundhedshøjskolen - status og videreudvikling

29.09.04-P20-1-26

Resumé

Sundhedshøjskolen blev etableret i 2016 som en murstensløs højskole med fokus på at styrke borgernes sundhed gennem lokale og fremskudte indsatser. Sundhedshøjskolen er forankret i Sundhedsfremme- og forebyggelsesenheden og samarbejder bredt med foreninger, arbejdspladser og uddannelsesaktører. På baggrund af erfaringer og evaluering sammen med Sundhedshøjskolens advisory board præsenteres i sagen indstilling til videreudvikling af Sundhedshøjskolen på to udvalgte områder.

Der i forbindelse med udvalgets udsættelse af sagen tilføjet en række bilag, der nærmere redegør for tidligere beslutninger og indsatser.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds- idræts- og kulturudvalget

1. at udvalget godkender tilretningen af sundhedshøjskolens tilbud med henblik på en bredere geografisk dækning og mere udvidet forenings- og uddannelsessamarbejde

Beslutning fra Sundheds- idræts- og kulturudvalget, den 28. januar 2026, punkt 17:

Udsat med henblik på yderligere afklaring.

René Skaarup havde forfald til mødet, i stedet deltog Magnus Bigum.
Lars Schacksen deltog ikke under punktet.

Beslutning fra Sundheds- idræts- og kulturudvalget, den 4. marts 2026, punkt 29:

Godkendt med 5 stemmer for og 2 imod. Imod stemte Lise-Lotte Leervad Larsen og Jesper Gade.

Lise-Lotte Leervad Larsen og Jesper Gade begærede sagen i byrådet med standsningsret.

Udvalget ønsker en opdateret projektbeskrivelse for sundhedshøjskolen.

Beslutning

Indstilles godkendt med 6 stemmer for og 2 stemmer imod. Imod stemte Socialdemokratiet.

Det Radikale Venstre tog forbehold.

Louise Høeg og Kasper Fuhr Christensen var fraværende.

Socialdemokratiet bemærkede følgende:

Socialdemokratiet kan ikke godkende indstillingen. Med kun 1,7 medarbejderårsværk risikerer indsatsen at blive smurt så tyndt ud, at den mister effekt. Sundhedshøjskolen gør i dag en vigtig forskel i landdistrikterne gennem samarbejde med lokale fællesskaber, og vi frygter, at flertallets prioritering vil svække denne indsats. Socialdemokratiet mener i stedet, at der bør afsættes flere midler, så sundhedsindsatsen får reel effekt og løfter sundheden i hele kommunen.

Sagsfremstilling

Baggrund

Sundhedshøjskolen blev etableret i 2016 som en murstensløs højskole med formål at styrke borgernes sundhed gennem fremskudte og lokalsamfundsbaseede indsatser. Initiativet har fokus på at reducere ulighed i sundhed, øge fysisk aktivitet og styrke lokale fællesskaber i samarbejde med foreninger og arbejdspladser.

Sundhedshøjskolen er forankret i Sundhedsfremme- og forebyggelsesenheden i Randers Sundhedscenter og samarbejder med aktører som idrætsforeninger, DGI, Dansk Firmaidræt, Kultur og Fritid samt en række lokale arbejdspladser.

Status

I forbindelse med etablering af sundhedshøjskolen blev det besluttet at sundhedshøjskolens fremskudte indsatser skulle være indenfor to spor.

- **Samarbejde med lokalsamfund og foreninger**
  - Samarbejde med seks udvalgte idrætsforeninger (Asferg, Assentoft, Harridslev, Stevnstrup, Havndal og Øster Tørslev). Disse områder blev valgt ud fra deres socioøkonomiske sammensætning.
  - Samarbejdet har fokus på kompetenceudvikling, uddannelse af instruktører og opstart af nye hold for borgere, der ikke er foreningsvante. Indsatserne tager udgangspunkt i lokalsamfundets behov og tilpasses de lokale ressourcer.

Siden Sundhedshøjskolens etablering er indsatsen i lokalområdet udvidet med, at Sundhedshøjskolen afholder lokaldysten i samarbejde med Kultur og Fritid og DGI (i 2025 deltog syv lokalsamfund). Sundhedshøjskolen har ligeledes et tæt samarbejde med sundhedsområdets brobygger, hvis opgave er at hjælpe borgere ud i foreningslivet efter forløb i sundhedscenteret. Brobyggeren er ansat på en tidsbegrænset bevilling under Sundhedsfremme- og Forebyggelsespuljen.

- **Sundhed og trivsel på arbejdspladser**
  - Indsatsen har siden 2018 fokuseret på små og mellemstore arbejdspladser i Randers Kommune, hvor der typisk er ansat mange mænd i fysisk krævende jobs og med et stigende sygefravær.
  - Indsatsen omfatter: Træning i arbejdstiden, uddannelse af sundhedsambassadører, sundhedssamtaler og behovsundersøgelser
  - 69 sundhedsambassadører er aktuelt aktive, og Sundhedshøjskolen samarbejder med 14 arbejdspladser, der samlet omfatter 1.135 medarbejdere.
  - Samarbejdspartnere inkluderer bl.a. Dansk Firmaidræt, 3F Randers, FOF og Business Randers.

Evalueringen af indsatsen viser, at medarbejderne oplever færre smerter, mindre træthed, mere energi, bedre forhold til kolleger og bedre humør. Sundhedsambassadørerne har en central rolle i at fastholde indsatserne og størst effekt ses, når trivsel og sundhed er en strategisk prioritet på arbejdspladsen

Videreudvikling af Sundhedshøjskolen

Sundhedshøjskolen indgår som en central del af Randers Kommunes sundhedspolitik og strategiske satsninger på forebyggelse og sundhedsfremme. Indsatsen understøtter sundhedsområdets særlige fokus på at skabe mere lighed i sundhed gennem tilstedeværelse i lokalmiljøerne og en tidlig, differentieret indsats, som er tilpasset borgerens behov. Sundhedshøjskolen understøtter dermed rammerne for sund levevis, som kommunerne jf. Sundhedslovens § 119 har et centralt ansvar for.

Sundhedshøjskolen har evalueret de nuværende indsatser sammen med Sundhedshøjskolens advisory board. Advisory board består af udvalgsformanden for Sundheds-, idræts- og kulturudvalget, samt repræsentation fra FOF, Dansk Firmaidræt, DGI, 3F, en lokal virksomhed (midlertidig vakant) samt repræsentanter for Sundhed. Advisory board fungerer som følgegruppe for Sundhedshøjskolen og bidrager med viden og sparring til udvikling af Sundhedshøjskolen.

Evalueringen peger på, at sammensætningen af lokalsamfund skal være mere fleksibel i forhold til hvilke lokalområder Sundhedshøjskolen skal være til stede i og at Sundhedshøjskolen skal kunne tilpasse og ændre målgruppen for indsatser i forhold til de konkrete behov.

Som der også bliver peget på i Hvidbogen, så har den socioøkonomiske sammensætning i kommunen ændret sig, så der er kommet flere borgere med udfordringer og i nye geografiske områder. For eksempel er Randers C blevet et meget udfordret område, hvor andelen af borgere under den relative fattigdomsgrænse er særligt høj. Derfor er der behov for at Sundhedshøjskolen kan iværksætte indsatser geografisk fleksibelt i forhold til, hvor behovet er størst.

I forhold til målgrupper for indsatsen peger advisory board på vigtigheden af at fastholde den nuværende målgruppe med øget fokus på udsatte borgere og mænd med behov for støtte og brobygning til lokale fællesskaber, men også unge, som

Hvidbogen peger på som en vigtig gruppe.

I forhold til samarbejdspartnere foreslår advisory board, at Sundhedshøjskolen arbejder bredere og inddrager samarbejde med relevante foreninger, uddannelsesorganisationer og idrætsorganisationer i forhold til målgrupperne. Det kunne være veteranforeningen, idræt for sindet, 3F, FOF med videre. I forhold til ungegruppen peges på at udvikle samarbejdet med uddannelsesinstitutioner med henblik på styrket forebyggelse og uddannelse af fremtidige sundhedsambassadører. Endelig peger advisory board på at styrke og videreudvikle samarbejdet med brobygningsmedarbejderen i Sundhed i forhold til at hjælpe sårbare borgere ud i foreningslivet.

På den baggrund indstilles det at Sundhedshøjskolens indsatser udvikles på to områder:

- **Geografisk udvidelse og fleksibilitet**

At sundhedshøjskolen går bredere ud i Randers Kommune og ikke længere kun arbejder i de tidligere seks udpegede lokalsamfund (Asferg, Assentoft, Harridslev, Stevnstrup, Havndal og Øster Tørslev), men kan inddrage og arbejde fleksibelt i nye områder – herunder Randers C – i lokale samarbejder og indsatser, hvor det vurderes fagligt relevant.

- **Udvidet forenings- og uddannelsessamarbejde**

At sundhedshøjskolen bevæger sig bredere ud på arbejdspladser og på foreningsniveau. At hvor samarbejdet tidligere primært har været med idrætsforeninger, så udvides samarbejdet med andre typer foreninger og fællesskaber, ligesom samarbejdet med arbejdspladser med fysisk krævende jobs udvides til også at omfatte uddannelsesinstitutioner – med fokus på forebyggende indsatser rettet mod bevægelse, livsstil og uddannelse af studerende som lokale sundhedsambassadører.

Den foreslåede videreudvikling vil løbende blive evalueret sammen med Sundhedshøjskolens advisory board.

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget udsatte sagen i mødet den 28. januar 2026 med henblik på nærmere afklaring og forvaltningen har til sagen vedhæftet materiale, der nærmere redegør for tidligere beslutninger mv.

Økonomi

Sundhedshøjskolen har et budget svarende til 1,7 årsværk. Sagen har ingen budgetmæssige konsekvenser, da aktiviteterne foregår indenfor den afsatte økonomiske ramme.

Bilag

Notat. Status og udvikling af Sundhedshøjskolen. Februar 2026

Projektbeskrivelse Sundhedshøjskolen. Sundhed og trivsel på arbejdspladsen. 2017

Projektbeskrivelse Sundhedshøjskolen. Samarbejde med idrætsforeninger. Nov. 2019

Sundhedshøjskolen. Indflyvning SIK 280126

Punkt 30: Horisontal samarbejdsaftale om patientrettet forebyggelse

29.00.00-G01-25-25

Resumé

Som led i aftale om sundhedsreform fra 2024 skal Randers Kommune overdrage myndigheds- og finansieringsansvaret for patientrettet forebyggelse til Region Midtjylland. Den 28. oktober 2025 gav byrådet forvaltningen bemyndigelse til at afsøge mulighed for indgåelse af horisontal samarbejdsaftale med regionen. En horisontal samarbejdsaftale betyder, at Randers Kommune fortsat kan varetage driften af patientrettet forebyggelse og at driften heraf finansieres af regionen.

Den 28. januar 2026 fik sundhed-, idræt- og kulturudvalget en status på patientrettet forebyggelse og processen for arbejdet med indgåelse af horisontal samarbejdsaftale. Den 2. februar 2026 blev sundhedsråd Kronjylland orienteret om den horisontale samarbejdsaftale, hvor de tog sagen til efterretning.

Forvaltningen og Region Midtjylland har forhandlet en horisontal samarbejdsaftale, der præsenteres i sagen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via sundheds-, idræts- og kulturudvalget og økonomiudvalget

1. at aftale om horisontalt samarbejde om patientrettet forebyggelse med Region Midtjylland godkendes

Beslutning fra Sundheds- idræts- og kulturudvalget, den 4. marts 2026, punkt 27:

Indstilles godkendt.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Louise Høeg og Kasper Fuhr Christensen var fraværende.

Sagsfremstilling

Patientrettet forebyggelse er reguleret af sundhedslovens §119 og Sundhedsstyrelsens kvalitetsstandard Forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom. Opgaven løses på sundhedsområdet af Rehabiliteringsenheden i Randers Sundhedscenter Gudenåen. Patientrettet forebyggelse omfatter rehabiliteringsforløb til borgere med følgende kroniske sygdomme: KOL, diabetes, lænderygsmærter, kræft og hjertekarsygdomme.

Som en del af sundhedsreformen skal regionerne overtage myndigheds- og finansieringsansvaret for patientrettet forebyggelse.

Overgangslovens § 5, stk. 2 giver mulighed for, regionen kan indgå en horisontal samarbejdsaftale med en kommune om, at kommunen på regionens vegne varetager driften af en eller flere af de opgaver, som den 1. januar 2027 overføres fra kommunen til regionen.

Sundhedslovens § 118 d, stk. 1, giver ligeledes mulighed for at region og kommune kan indgå et horisontalt samarbejde om kommunale og regionale sundhedsydelser i det nære sundhedsvæsen. Dvs. de sundhedsydelser der er omfattet af sundhedslovens afsnit IX, som patientrettet forebyggelse.

På dette lovgrundlag har forvaltningen og Region Midtjylland udarbejdet en horisontal samarbejdsaftale om patientrettet forebyggelse. Aftalen er vedlagt som bilag 1.

Forvaltningen og Region Midtjylland vurderer, at opgaven varetages bedst i kommunerne. I dag varetager Randers Kommune opgaven med høj faglig kvalitet og har i flere sammenhænge været en del af forskning på området. F.eks. arbejder Rehabiliteringsenheden med differentierede forløb for at sikre mere lighed i sundhed og er nået langt i implementeringen af digitale forløb og kombinerede fysiske og digitale forløb. Samtidig løses opgaven med høj økonomisk effektivitet.

De patientrettede forebyggelsesindsatser har tæt sammenhæng til de borgerrettede forebyggelsesindsatser, som også er forankret i sundhedsafdelingen og derfor giver en fælles organisatorisk ramme for at løse opgaven, som bør fastholdes for at sikre bedst mulig sammenhæng og faglig kvalitet for borgerne.

Når opgaven forbliver i Randers Kommune, skaber det bedre muligheder for at sikre en helhedsorienteret tilgang og sammenhæng i borgerens forløb i de tilfælde, hvor der er behov for samarbejde med social- og arbejdsmarkedsområdet.

Randers Kommune har også gode erfaringer med at bygge bro til civilsamfundet og har et solidt kendskab til og samarbejde med foreninger og aktiviteter i borgerens lokalområde.

Det er væsentligt at opgaven fortsat løses af Randers Kommune, da en stærk faglig indsats kræver lokalt kendskab og samarbejdsrelationer på tværs af fagområder. Opgaven løses i Randers sundhedscenter Gudenåen, lokalt og tæt på borgerens nærmiljø. Med fortsat kommunal drift sikres at der fortsat tilbydes patientrettede forebyggelsesindsatser tæt på borgerne.

Økonomi

Som led i aftalen modtager Randers Kommune 8,051 mio. kr. (i 2025-priser) i fast ramme til opgaverne omfattet af aftalen fra dens ikrafttrædelse og fremadrettet i samarbejdsaftalens løbetid. Rammen finansierer samtlige direkte og indirekte udgifter samt intern overhead til varetagelse af administrative støttefunktioner.

Den økonomiske ramme vil blive reguleret årligt svarende til reguleringen af det regionale bloktilskud på sundhedsområdet, fraregnet medicin.

Det forventes, at opgaven omkring patientrettet forebyggelse vil udvikle sig, idet der kommer nye kvalitetsstandarder på området. Hvis opfyldelsen af krav i kvalitetsstandarderne kræver en udbygning af tilbuddene, finansieres udbygningen af regionen, alternativt en drøftelse mellem region og kommune om prioriteringen af indsatserne.

Videre proces

Aftale om horisontalt samarbejde skal godkendes af økonomiudvalget (16. marts 2026) og byrådet (23. marts 2026). Herefter skal regionsrådet i Regions Midtjylland give Indenrigs- og sundhedsministeriet besked om indgåelse af horisontalt samarbejde med Randers Kommune om patientrettet forebyggelse.

Aftalen træder i kraft 1. januar 2027.

I 2. halvår 2026 forventes der at komme lovpakke om patientrettigheder med kronikerpakker relateret til patientrettet forebyggelse.

I 2027 kan det forventes, at de første kronikerpakker skal implementeres. I første omgang omfatter det KOL og kroniske lænderyg smerter. I 2028 er der planlagt kronikerpakke om diabetes.

Indførelsen af patientrettighederne og kronikerpakker for specifikke diagnoser vil medføre tillæg til den horisontale samarbejdsaftale, da Randers Kommune skal arbejde efter nye retningslinjer efter kvalitetsstandarderne. Tillæggene vil kræve politisk godkendelse.

Bilag

Horisontal samarbejdsaftale om patientrettet forebyggelse

Punkt 31: Beslutning om ny fordeling af døgntilbudspladser på familieområdet

27.00.00-G01-16-26

Resumé

I forbindelse med den faglige økonomiske handleplan på familieområdet fra 2023 og budget 2025-28, blev det besluttet at etablere sammenlagt 20 døgntilbudspladser for at øge den interne døgntilbudskapacitet til aldersgruppen 12-18 år. I mellemtiden har kapacitets- og behovsdækningen, der løbende sker på familieområdet, vist et voksende behov for døgntilbudspladser målrettet børn i aldersgruppen 0-13 år. For at imødekomme dette behov, og dermed give børnene en mulighed for at blive anbragt tæt på deres nærmiljø, anbefaler forvaltningen, at de 20 døgnpladser fordeles på 10 pladser til aldersgruppen 0-13 år og 10 pladser til aldersgruppen 12-18 år.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via børn- og skoleudvalget og økonomiudvalget,

1. at fordelingen af døgntilbudspladser justeres til henholdsvis 10 pladser til aldersgruppen 0-13 år og 10 pladser til aldersgruppen 12-18 år på baggrund af forvaltningens vurdering af behovet

Beslutning fra Børn- og Skoleudvalget, den 9. marts 2026, punkt 27:

1. Indstilles godkendt.

Magnus Bigum havde forfald til mødet. René Skaarup deltog i stedet for.

Anne Hjortshøj var fraværende under dette punkt.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Louise Høeg og Kasper Fuhr Christensen var fraværende.

Sagsfremstilling

I forbindelse med den faglige økonomiske handleplan på familieområdet fra 2023 og budget 2025-28 blev det besluttet at etablere sammenlagt 20 døgntilbudspladser for at øge døgntilbudskapaciteten i Randers Kommune, så flere børn og unge kan anbringes uden at miste deres lokale tilknytning og tilhørsforhold.

En analyse viste på daværende tidspunkt, at der særligt var et behov for døgntilbudspladser til aldersgruppen 12-18 år. I mellemtiden har kapacitets- og behovsdækningen, der løbende sker på familieområdet, vist et voksende behov for døgntilbudspladser målrettet børn i aldersgruppen 0-13 år.

Vurderingen er derfor nu, at der fortsat er behov for døgntilbudspladser til aldersgruppen 12-18, om end færre end hvad der tidligere blev besluttet, og at der derudover er opstået et behov for døgntilbudspladser til aldersgruppen 0-13 år. Det vil sige, at forvaltningen nu anbefaler, at de 20 døgntilbudspladser fordeles på 10 pladser til aldersgruppen 0-13 år og 10 pladser til aldersgruppen 12-18 år.

Fordelingen af anbragte børn og unge ser pr. februar 2026 ud som følgende:

Anbragte børn og unge i Randers Kommune	Internt	Eksternt	Total
Aldersgruppen 0-12 år	1	14	15

Aldersgruppen 13-18 år	12	32	44
---------------------------	----	----	----

Det høje andel eksternt anbragte børn i aldersgruppen 0-12 år skyldes et stigende antal anbringelser, og at Randers Kommune på nuværende tidspunkt ikke råder over interne døgntilbudspladser, der er specialiseret til at modtage de særligt sårbare børn i denne aldersgruppe.

Det er samtidigt blevet sværere at rekruttere og fastholde plejefamilier til børn i aldersgruppen både på landsplan og i Randers Kommune. Det skyldes, at der stilles større krav end tidligere som følge af et stigende kompleksitetsniveau i anbringelsessagerne. I Randers Kommune har udfordringen været et fokuspunkt siden den faglige økonomiske handleplan på familieområdet fra 2023, ligesom bl.a. beslutningen om ny honoreringsmodel for familiepleje jf. sag nr. 16 på mødet i børn- og skoleudvalget d. 2. februar 2026, der sikrer mere tidssvarende vederlag til plejefamilier, også adresserer udfordringen.

Flere døgntilbudspladser i kommunen vil ligeledes sikre bedre kendskab til det enkelte anbragte barn og dets behov, som kan medvirke til et frugtbart samarbejde mellem døgntilbuddets personale og de medarbejdere, der arbejder med matching til plejefamilier, med henblik på at barnet kan anbringes i familiepleje.

Manglen på interne døgntilbudspladser og udfordringen med plejefamilier gør altså, at den eneste mulighed er at anbringe børnene i eksterne døgntilbud, primært udenfor kommunen. Det er uhensigtsmæssigt, fordi det:

- reducerer kommunens indflydelse på anbringelsen i forhold til kvaliteten, den pædagogiske retning og muligheden for at arbejde tværfagligt og langsigtet i samarbejde med både dagtilbuds- og skoleområdet.
- minimerer barnets kontakt til sine biologiske familie og tilhørsforhold til sit nærmiljø allerede i en meget ung alder, hvilket reducerer sandsynligheden for at det på sigt kommer igen
- øger kommunens afhængighed af eksterne samarbejdspartnere i tilfælde af akutte eller uforudsete sager, hvor der ofte kan være usikkerhed omkring bl.a. tilgængelige pladser og kontinuiteten i indsatsen, hvilket er særligt vigtigt, når det gælder helt små børn.
- ikke er økonomisk bæredygtigt at foretage for mange eksterne anbringelser, fordi de samme midler kunne skabe større værdi ved at blive brugt til styrkelse af kommunens egne tilbud.

For at imødekomme kapacitetsbegrænsninger til børn i aldersgruppen, og at øge Randers Kommunens kapacitet af døgntilbudspladser, så børnene kan anbringes tæt på deres nærmiljø, anbefaler forvaltningen at de 20 døgntilbudspladser fordeles på 10 pladser til aldersgruppen 0-13 år og 10 pladser til aldersgruppen 12-18 år.

Formålet er at sikre en intern døgntilbudskapacitet til børn i aldersgruppen 0-13 år, der kan understøtte, at:

- kommunens yngste anbragte børn kan tilbydes en tidlig, koordineret og specialiseret indsats
- målgruppen kan akutanbringes internt i kommunen, hvilket forbedrer muligheden for at planlægge og koordinere den fremtidige indsats til barnet
- børn, der mangler udredning, før de f.eks. kan anbringes i en plejefamilie, kan anbringes midlertidigt uden at miste sit tilhørsforhold
- børnenes tilhørsforhold til deres nærmiljø opretholdes, så det er muligt at arbejde videre med relationen til familien og at bevare barnets tilknytning til dagtilbud/skole
- sammenhængen på tværs af fagligheder, tilbud og samarbejdet med dagtilbuds- og skoleområdet styrkes
- muligheden for et tæt samarbejde mellem døgntilbuddets personale og de medarbejdere, der arbejder med matching til plejefamilier, skabes

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Videre proces

Hvis indstillingen godkendes, vil forvaltningen forsætte afdækningen af mulighederne for at etablere døgntilbudspladser til børn i alderen 0-13 år. Afdækningen vil bl.a. omfatte analyse af potentielle børn, organisering, økonomi, behov for specialiserede kompetencer og relevante bygninger.

Punkt 32: Forslag til løsning af kapacitetsudfordringer i Dagtilbud Sydøst på kort sigt

28.00.00-G01-19-26

Resumé

I denne sag beskrives forskellige forslag til, hvordan kapaciteten på dagtilbudsområdet for børn på 0-2 års området i Dagtilbud Sydøst på kort sigt kan sikres.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via børne- og skoleudvalget og økonomiudvalget,

1. at der gives mulighed for, at børn fra vuggestue og dagpleje i Dagtilbud Sydøst i en periode frem til september 2026 kan flyttes til børnehave, når barnet er 2 år og 11 måneder mod normalt 3 år. Dvs. en måned tidligere end normalt. Dette skal ske under de forudsætninger, der er beskrevet i sagsfremstillingen, herunder at det er frivilligt for forældrene, om de vil tage imod tilbuddet om tidligere start i børnehaven,
2. at der arbejdes videre med en bygningsmæssig opgradering af Vorup Vuggestue, så institutionen er fremtidssikret i den kommende periode,
3. at forvaltningen bemyndiges til at indgå en aftale om leje af en pavillon med en kapacitet til 50 vuggestuebørn til opstilling på et kommunalt areal ved Kristrup Børnehus/Tirsdalens Skole i en periode på 3 år,
4. at der til leje af en pavillon med en kapacitet til 50 vuggestuebørn ved Kristrup Børnehus/Tirsdalens Skole i en periode på 3 år afsættes et rådighedsbeløb på 5,7 mio. kr. i årene 2026-2029 finansieret af overskydende anlægsmidler for afsluttede anlægsregnskaber på dagtilbudsområdet i 2025 og sparet husleje i Vorup Vuggestue (i alt 4,603 mio. kr.), og at den resterende finansiering findes via opsparede midler på driftsbudgettet på den centrale del af dagtilbudsområdet,
5. at der gives en anlægsbevilling svarende til rådighedsbeløbet og
6. at der til pavillonen til 50 vuggestuebørn afsættes 160.000 kr. i 2026 og 480.000 kr. årligt i 2027 til 2029 til afledt drift, som finansieres af den afsatte pulje til afledt drift fra budgetaftale 2024-2027.

Beslutning fra Børn- og Skoleudvalget, den 9. marts 2026, punkt 30:

1. Indstilles godkendt
2. Indstilles godkendt
3. Indstilles godkendt
4. Indstilles godkendt
5. Indstilles godkendt
6. Indstilles godkendt

Det blev præciseret, at det ikke er de ekstra midler fra børnepakken, der finansierer den resterende finansiering på 1,1 mio. kr. (differencen mellem 5,7 mio. kr. og 4,6 mio. kr.). Det vedrører opsparede midler på driftsbudgettet på den centrale del af dagtilbudsområdet.

Magnus Bigum havde forfald til mødet. René Skaarup deltog i stedet for.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Louise Høeg og Kasper Fuhr Christensen var fraværende.

Sagsfremstilling

På mødet i børne- og skoleudvalget den 2. februar 2026 (pkt. 15) fik udvalget forelagt en opdateret kapacitetsanalyse for dagtilbud i Randers Kommune, herunder også Dagtilbud Sydøst. Sagen indeholdt en beskrivelse af forventningen til antallet af dagtilbudspladser til børn i alderen 0-5 år og efterspørgslen efter pladserne i Randers Kommune. Den opdaterede kapacitetsanalyse viste, at der samlet set i Randers Kommune vil mangle pladser til dagpleje- og

vuggestuebørn i alderen 0-2 år i perioden frem til 2035, primært i Dagtilbud Sydøst og Dagtilbud Midt. Hvis det nuværende antal dagtilbudspladser til børn i alderen 3-5 år i Randers Kommune kan fastholdes, vil der på kommuneplan være tilstrækkeligt med pladser til de 3-5 årige til at dække efterspørgslen.

Udvalget besluttede på mødet den 2. februar 2026, at forvaltningen skulle udarbejde et forslag til, hvordan den fornødne pasningskapacitet til børn i alderen 0-2 år i Dagtilbud Sydøst kan sikres i den nærmeste periode og imødekomme kapacitetsudfordringerne på længere sigt. I denne sagsfremstilling beskrives, hvordan kapaciteten kan sikres på kort sigt. I en anden sag, der er på dagsordenen til mødet i børn- og skoleudvalget den 9. marts 2026 (pkt. 31), beskrives forskellige muligheder for på længere sigt at finde varige løsninger på kapacitetsudfordringerne.

I denne sag afdækkes der følgende muligheder, som på kort sigt kan imødekomme den manglende kapacitet:

- Tilbud om at flytte børn tidligere fra vuggestue og dagpleje til børnehave.
- Permanente ændringer af børnehavepladser til vuggestuepladser.
- Muligheden for at anvende andre kommunale bygninger i Dagtilbud Sydøst til dagtilbud, der kan anvendes uden større ombygninger.
- Muligheden for at hæve tilskuddet til hjemmepasning af egne børn.
- Renovering af Vorup Vuggestue og
- Opstilling af en pavillon – en midlertidig løsning i op til 3 år.

Nedenfor følger en overordnet beskrivelse af de forskellige løsningsforslag for så vidt angår Dagtilbud Sydøst. I vedhæftet bilag er en nærmere beskrivelse af de enkelte løsningsforslag.

Tilbud om at flytte børn tidligere fra vuggestue og dagpleje til børnehave

Den 1. marts begyndte de kommende skolebørn i førskole på skolerne. Det betyder, at der i en periode er færre børn i børnehaverne. Det giver mulighed for i de børnehaver, der har mange førskolebørn, at flytte børn fra dagplejen og vuggestuerne til børnehaven, før de fylder 3 år. Det anbefales, at flytningen finder sted fra barnet er 2 år og 11 måneder. Der skal foretages en individuel vurdering af, om barnet er moden til at flytte fra vuggestue/dagpleje til børnehave 1 måned tidligere end normalt. Desuden vil kravet om minimumsnormeringer (en voksen til tre vuggestuebørn) fortsat være gældende frem til barnet fylder tre år. Dagtilbuddet vil modtage midler til minimumsnormer efter dette. Forældrene vil skulle betale børnehavetakst for barnet, når barnet begynder i børnehave. Det er frivilligt for forældrene, om de vil tage imod tilbuddet om tidligere start i børnehaven.

Det vil dreje sig om børn, der skal begynde i børnehave i tre konkrete børnehaver. Disse tre daginstitutioner er valgt, da de har en del afgang af børn fra børnehaven til førskolen og derfor har plads i børnehaven. Potentielt vil det i perioden fra marts til september 2026 give mulighed for at fremrykke op til 34 børn, der kan begynde i børnehave en måned tidligere, hvilket tilsvarende vil frigive op til 34 pladser til børn i alderen 0-2 år. Ved at fremrykke pladserne er der mulighed for i en periode at reducere ventelisten til en dagtilbudsplads til de 0-2 årige, og antallet af overflytninger af børn fra en afdeling til en anden kan reduceres. Det skal bemærkes, at det er i en kortvarig periode fra marts til september 2026, at denne løsning kan anvendes, da børnehavepladserne igen løbende over året fyldes op af børn der bliver 3 år.

Permanente ændringer af børnehavepladser til vuggestuepladser

Permanente ændringer af børnehavepladser til vuggestuepladser er ikke muligt i Dagtilbud Sydøst, da alle børnehavepladser udnyttes i slutningen af kalenderåret og begyndelsen af de nye kalenderår, indtil børnene begynder i førskole den 1. marts.

Mulighed for at anvende andre kommunale bygninger i Dagtilbud Sydøst til dagtilbud, der kan anvendes uden større ombygninger

Brandkrav for daginstitutioner er beskrevet i Bygningsreglementet (BR18). Heraf fremgår det, at daginstitutioner hører under anvendelseskategori 6, som dækker institutioner med overnatning eller brugere med særligt behov for hjælp ved evakuering, hvilket børn i alderen 0-5 år anses for at være. Skoler hører derimod ikke under samme anvendelseskategori som dagtilbud. Bygningsreglementet beskriver også, at der i en institution skal være 3 m² pr. vuggestuebarn og 2 m² pr. børnehavebarn.

Randers Kommune har på nuværende tidspunkt ingen ledige bygninger i Dagtilbud Sydøst, der kan anvendes til dagtilbud. De fire folkeskoler, som ligger i området (Assentoftskolen, Tirsdalens Skole, Kristrup Skole og Søndermarkskolen), har i dag ikke ledig kapacitet, ligesom det også vil kræve forskellige bygningsmæssige og brandtekniske ændringer, hvis skolelokaler skal benyttes til dagtilbud. Andre kommunale bygninger i området er også undersøgt, men det har ikke været muligt at finde ledige egnede bygninger til formålet.

Mulighederne for at hæve tilskuddet til hjemmepasning af egne børn

I Randers Kommune er det besluttet, at forældre har mulighed for at få et tilskud til hjemmepasning af eget barn. Dette tilskud kan hæves, idet det må antages, at flere forældre så vil vælge at få tilskud til hjemmepasning, og dermed ikke efterspørger en dagtilbudsplads i perioden, hvor barnet hjemmepasses. Tilskuddet til pasning af eget barn kan ifølge dagtilbudsloven højst udgøre 85 pct. af den billigste nettodriftsudgift i et dagtilbud til samme aldersgruppe i kommunen. I Randers Kommune udgør tilskuddet i dag 70 pct. I følge dagtilbudsloven kan tilskuddet til pasning af eget barn gives for en periode på minimum 8 uger og maksimalt 1 år.

Forskel på nuværende tilskud til pasning af eget barn pr. måned og det maksimale beløb til pasning af eget barn pr. måned (i kr.):

	Nuværende tilskud (70%)	Maksimale tilskud (85%)	Forskel
Tilskud til 0-2 årige børn	6.342	7.701	1.359
Tilskud til 3-5 årige børn	4.385	5.325	940

Pr. 1. januar 2026 var der 42 børn i alderen 0-2 år, hvor forældrene fik tilskud til pasning af eget barn, mens der tilsvarende var 5 børn i alderen 3-5 år. Dvs. at der i alt er 47 børn i alderen 0-5 år, hvor forældrene får tilskud til pasning af eget barn. Til sammenligning var der pr. 1. januar 2025 i alt 63 børn i ordningen. Hvis tilskuddet til pasning af eget barn hæves, vil det betyde en større udgift for Randers Kommune på cirka 750.000 kr. årligt. Hertil mommer, at det må forventes, at flere forældre vil benytte sig af ordningen med tilskud til pasning af eget barn, hvis beløbet til dette bliver højere.

Renovering af Vorup Vuggestue

I forbindelse med fraflytningen af børn fra Vorup Vuggestue, mens RandersBolig bygningsrenoverer, forventeligt frem til 1. november 2026, har forvaltningen undersøgt mulighederne for, at der samtidig kan ske en renovering af den indvendige del af Vorup Vuggestue - herunder sikre en mere tidssvarende indretning af institutionen. Dette for at sikre, at lokalerne også i en længere periode kan anvendes til dagtilbud. Uden en indvendig renovering er det forvaltningens vurdering, at institutionen kun vil kunne anvendes i en kort periode.

Forvaltningen har gennemgået institutionen og opstillet et forslag til, hvordan institutionen kan renoveres, så den bliver mere tidssvarende og efterkommer de beskrevne behov i arkitekt Gorm Niensens bygningsgennemgang fra 2021. Herunder f.eks. ændring af garderobe- og køkkenforhold, opdatering af eksisterende krybberum, etablering af handicaptoilet, malerarbejde, nye gulvbelægninger, belysning, nye lofter i grupperum og forskellige tiltag i forhold til brandsikring og indeklima i institutionen.

Såfremt denne renovering foretages, vil det betyde en reduktion i institutionens kapacitet, så der fremadrettet kun kan være i alt 39 vuggestuebørn i Vorup Vuggestue mod i dag i alt 50 vuggestuebørn.

De forventede udgifter til den beskrevne renovering af Vorup Vuggestue vil være på cirka 2,6 mio. kr. Der skal ske en afklaring med RandersBolig omkring fordelingen af udgifterne til opdateringen af Vorup Vuggestue mellem Randers Kommune og RandersBolig. Desuden skal det afklares, om der er mulighed for, at udgifterne til finansiering af renoveringen af Vorup Vuggestue kan indarbejdes i huslejen over en periode på f.eks. 10 år. Forvaltningen vil til udvalgsrådet den 13. april 2026 nærmere beskrive arbejdet med og finansieringen af renoveringen af Vorup Vuggestue.

Opstilling af en pavillon - en midlertidig løsning i op til 3 år

En løsning med opstilling af en pavillon i Dagtilbud Sydøst, vil som udgangspunkt være i en midlertidig periode på op til 3 år. Når en pavillon opstilles på et areal, der ikke er udlagt til dagtilbud, er det som udgangspunkt kun muligt at få dispensation fra lokalplanen i en periode på 2-3 år.

Børne- og familieudvalget fik på mødet den 25. november 2025 (pkt. 120) forelagt en sag om en midlertidig pavillonløsning for Vorup Vuggestue. Pavillonen kunne opstilles i en 2-3 årig periode på et grønt areal bag Krstrup Børnehus (R. Hougårds Vej 44B, 8960 Randers SØ) og ved Tirsdalens Skole (R. Hougårds Vej 50, 8960 Randers SØ).

Udvalget besluttede at udsætte sagen, indtil der kunne fremlægges en samlet plan til afhjælpning af den manglende pasningskapacitet i Dagtilbud Sydøst.

Sagen på udvalgsrådet i november 2025 beskrev en mulighed for at opstille en midlertidig pavillon i to eller tre år til at genhuse vuggestuebørnene fra Vorup Vuggestue i deres nærområde. Opstillingen af en pavillon forventes at tage cirka 5 måneder. En genhusning af vuggestuebørnene fra Vorup Vuggestue i en pavillon vurderes på nuværende tidspunkt ikke længere aktuel, da børnene forventeligt kun vil kunne benytte pavillonen i 2 til 3 måneder, inden de kan vende tilbage til Vorup Vuggestue omkring 1. november 2026.

Forvaltningen vurderer imidlertid, at det forsat kan være relevant at opstille en midlertidig pavillon ved Krstrup Børnehus/Tirsdalens Skole. Pavillonen skal i stedet anvendes til at løse kapacitetsudfordringerne for børn i alderen 0-2 år i Dagtilbud Sydøst de kommende 2-3 år, mens der samtidig arbejdes på mere langsigtede løsninger af kapacitetsudfordringerne. Det er forvaltningens vurdering, at de samlede udgifter til opstilling af en midlertidig pavillonløsning til 50 vuggestuebørn i en periode på op til tre år vil beløbe sig til cirka 5,7 mio. kr. Hertil kommer udgifterne til afledt drift, der anslås at være på 480.000 kr. om året.

Økonomi

Oversigt over dagtilbudsområdets nuværende midler, der umiddelbart kan anvendes til anlæg på dagtilbudsområdet:

Anlægsmidler på dagtilbudsområdet	Beløb (i mio. kr.)
Overskydende anlægsmidler fra afsluttede anlægsregnskaber i 2025	4,223
Sparet husleje i Vorup Vuggestue i 11 måneder	0,380
I alt	4,603

Bilag

Notat Forslag til forøgelse af kapacitet i Dagtilbud Sydøst

Punkt 33: Frigivelse af anlægsmidler til byggeri af vuggestuegruppe i Fårup Skole og Børneby

28.00.00-G01-99-25

Resumé

I forbindelse med vedtagelsen af budget 2026-2029 blev der afsat 4 mio. kr. til etablering af en vuggestuegruppe i Fårup Skole og Børneby. Vuggestuegruppen kan etableres indenfor institutionens nuværende bygningsramme, mens en selvstændig liggehal tilbygges. I denne sag søges der om anlægsbevilling til projektet.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via børn- og skoleudvalget og økonomiudvalget,

1. at der oprettes en vuggestuegruppe i Fårup Skole og Børneby som beskrevet i sagsfremstillingen og det vedhæftede tegnings materiale,
2. at byggeriet af vuggestuegruppen i Fårup Skole og Børneby udbydes i en indbudt licitation, hvor tre lokale bydere bliver bedt om at komme med bud på opgaven med hovedentreprisen,
3. at der til oprettelse af en vuggestuegruppe i Fårup Skole og Børneby gives en anlægsbevilling på 4 mio. kr. i 2026 svarende til det afsatte rådighedsbeløb, som blev afsat i forbindelse med budget 2026-2029, og
4. at der til vuggestuegruppen i Fårup Skole og Børneby afsættes 7.700 kr. i 2026 og 46.300 kr. fra 2027 og frem til afledt drift, som finansieres af den afsatte pulje til afledt drift fra budgetaftale 2024-2027.

Beslutning fra Børn- og Skoleudvalget, den 9. marts 2026, punkt 32:

1. Indstilles godkendt
2. Indstilles godkendt
3. Indstilles godkendt
4. Indstilles godkendt

Magnus Bigum havde forfald til mødet. René Skaarup deltog i stedet for.

Anne Hjortshøj var fraværende under dette punkt.

Martin Guldmann var fraværende under dette punkt.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Louise Høeg og Kasper Fuhr Christensen var fraværende.

Sagsfremstilling

I budget 2026-2029 er der afsat 4 mio. kr. til en vuggestuegruppe i Fårup Skole og Børneby. Forvaltningen har sammen med Fårup Skole og Børneby udarbejdet et forslag til projekt, der kan igangsættes. Der er nu behov for, at der gives en anlægsbevilling til projektet.

Beskrivelse af projektet med vuggestuegruppe i Fårup Skole og Børneby

Vuggestuegruppen etableres indenfor den nuværende bygningsramme på Fårup Skole og Børneby. Der oprettes en vuggestuegruppe i lokaler, der i dag anvendes af skolen. Den seneste elev- og klassetalsprognose for Fårup Skole og Børneby viser, at der er tilstrækkeligt med kapacitet til, at der kan inddrages skolelokaler til vuggestue.

Vuggestuegruppen bliver med en kapacitet på 13 vuggestuebørn. Der skal bygges en selvstændig liggehal i forlængelse af vuggestuen, hvor vuggestuebørnene kan sove. Der har været ønske fra Fårup Skole og Børneby på en konkret placering af liggehallen, så der er en nem og kort adgang til den fra vuggestuen. Grundet afstanden til andre bygninger, nuværende stiplacering og niveauforskelle i terræn vil der på den baggrund blive etableret en liggehal med plads til cirka 8 børn. De

resterende vuggestuebørn vil skulle sove indenfor i institutionen. Bestyrelsen i Fårup Skole og Børneby, MED-udvalget og ledelsen har anbefalet denne løsningsmodel.

I forbindelse med ombygningen af lokalerne til vuggestue vil der også være behov for at etablere toilet- og puslefaciliteter til vuggestuebørnene, installere ABA-anlæg (Automatisk Brandalarmanlæg) og tilpasse legepladsen til vuggestuebørnene, herunder også opsætning af hegn.

Kapaciteten i børnehaven fastholdes på de nuværende 50 børnehavepladser.

Vedhæftede som bilag til denne sagsfremstilling er tegninger, der viser vuggestuegruppens placering i Fårup Skole og Børneby.

Forvaltningen anbefaler, at opgaven med byggeriet af vuggestuegruppen i Fårup Skole og Børneby udbydes som en indbudt licitation, hvor tre lokale bydere bliver bedt om at komme med et tilbud på hovedentreprisen.

Tidsplan

Forventet tidsplan for projektet med vuggestuegruppen:

Tidspunkt	Aktivitet
Marts 2026	Frigivelse af anlægsmidler til vuggestuegruppen
Marts - maj 2026	Projektering
Fra maj 2026	Mulighed for, via Den digitale Pladsanvisning, at skrive sig op til en vuggestueplads i Fårup Skole og Børneby
Primo juni 2026	Tilbudsindhentning via indbudt licitation med tre bydere
Medio juni til oktober 2026	Ombygning af skolens lokaler til vuggestuegruppe og byggeri af liggehal til vuggestuegruppen
1. november 2026	Forventet opstart af vuggestuegruppe i Fårup Skole og Børneby

Der vil ske et løbende indtag af børn i vuggestuegruppen, så børn, forældre og personale kan få en god og rolig opstart. De første 3-4 børn forventes at begynde i vuggestuen allerede i august 2026, da institutionen på det tidspunkt har ledige lokaler i børnehaven til det.

Økonomi

I budget 2026 er der afsat 4 mio. kr. til etablering af en vuggestuegruppe i Fårup Skole og Børneby. Der er endnu ikke modtaget konkrete tilbud på ombygningen af lokalerne i Fårup Skole og Børneby, som skal skabe plads til vuggestuegruppen. Forvaltningen skønner, at vuggestuegruppen kan oprettes indenfor det afsatte budgetbeløb.

De afledte driftsudgifter for vuggestuegruppen

De afledte driftsudgifter for vuggestuegruppen i Fårup Skole og Børneby forventes af Ejendomsservice at være på 46.300 kr. kr. om året, når vuggestuegruppen er i drift. I 2026 er beløbet til afledt drift på 7.700 kr., da vuggestuen er i drift fra november 2026. Afledt drift finansieres af puljen til afledt drift, der blev afsat i budget 2024-2027.

Bilag

Oversigtskort vuggestuegruppe placering Fårup Skole og Børneby

Situationsplan vuggestue og liggehal vuggestue Fårup Skole og Børneby

Plan vuggestuegruppe på Fårup Skole og Børneby

Punkt 34: Orientering om køb og salg i 2025

82.02.00-P05-1-25

Resumé

Forvaltningen orienterer om køb og salg af fast ejendom i 2025 efter forvaltningens bemyndigelse til at sælge fast ejendom uden kommunal anvendelse for op til 200.000 kr. samt til at købe fast ejendom for op til 100.000 kr. til kommunale projekter.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet, via erhvervs- og planudvalget og økonomiudvalget

1. at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning fra Erhvervs- og planudvalget, den 4. marts 2026, punkt 36:

Indstilles taget til efterretning.

Beslutning

Indstilles taget til efterretning.

Louise Høeg og Kasper Fuhr Christensen var fraværende.

Sagsfremstilling

Byrådet har den 13. september 2021 besluttet at give forvaltningen bemyndigelse til at sælge fast ejendom uden kommunal anvendelse for op til 200.000 kr. samt til at købe fast ejendom for op til 100.000 kr. til kommunale projekter.

I forbindelse med beslutningen blev det bestemt, at forvaltningen én gang årligt skal orientere om sager vedrørende køb og salg af fast ejendom, hvor bemyndigelsen er anvendt.

Forvaltningen har nedenfor oplistet sagerne fra 2025.

Køb af fast ejendom op til 100.000 kr.

I 2025 har forvaltningen ikke opkøbt arealer efter bemyndigelsen.

Salg af fast ejendom op til 200.000 kr.

I 2025 har forvaltningen solgt arealer uden kommunal anvendelse for i alt 184.678 kr. ex. moms, fordelt på 6 sager.

- Areal på 938 m² i Dalbyover til boligbebyggelse i. Arealet blev solgt for 21.048 kr., svarende til en kvadratmeterpris på ca. 22,44 kr. Salget skete i offentligt udbud uden vejledende mindstepris, efter at arealet forgæves har været til salg i en længere årrække først med og siden uden mindstepris.
- Areal på 747 m² i Udbynder til boligbebyggelse. Arealet blev solgt for 19.810 kr., svarende til en kvadratmeterpris på ca. 26,52 kr. Salget skete i offentligt udbud uden vejledende mindstepris, efter at arealet, som restparcel i en udstykning fra sommeren 1980 i tidligere Mariager Kommune, i en længere årrække forgæves har været udbudt først med og siden uden mindstepris.
- Areal på 143 m² til pumpestation. Arealet blev solgt for 14.300 kr., svarende til en kvadratmeterpris på 100 kr. Salget skete uden offentligt udbud efter forudgående tilladelse fra Ankestyrelsen.
- Areal på 1.500 m² til pumpestation. Arealet blev solgt for 40.000 kr. svarende til en kvadratmeterpris på 26,66 kr. Salget skete i offentligt udbud.
- Areal på 3.083 til regnvandsbassin med servicevej. Arealet blev solgt for 54.520 kr., svarende til en gennemsnitlig kvadratmeterpris på 17,68 kr. Salget skete i offentligt udbud.
- Areal på 11.340 m² til regnvandshåndtering i erhvervsområde i henhold til gældende lokalplan. Arealet blev solgt for kr. 35.000, svarende til en kvadratmeterpris på ca. 3 kr. Arealet er solgt uden offentligt udbud, da lokalplanens realisering er afhængig af arealet, og salget derfor kan ske uden udbud.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Punkt 35: Lukket: Muligt køb af fast ejendom

13.06.01-Ø54-4-24

Punkt 36: Badesø på Nordre Fælled - udbud af totalrådgivning samt bevilling

04.01.10-P20-1-23

Resumé

Til den videre udvikling af projektet "Spring ud i det - etablering af badesø på Nordre Fælled" skal der findes en totalrådgiver, som skal tegne og projektere projektet.

Totalrådgiver vælges gennem et EU-udbud, hvor et bedømmelsesudvalg, med bl.a. politiske repræsentanter fra Randers Kommune, udvælger den mest egnede tilbudsgiver ud fra en samlet vurdering af tilbudsgivernes forslag til koncept for projektet samt pris og tilbudt organisation.

Der anmodes om frigivelse af midler til gennemførelse af udbudsprocessen og den efterfølgende fase med udarbejdelse af dispositionsforslag.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via miljø- og teknikudvalget og økonomiudvalget

1. at der igangsættes et EU-udbud af totalrådgivning for projekt "Spring ud i det - badesø på Nordre Fælled" med udgangspunkt i projektets vision.
2. at borgmesteren samt formanden for miljø- og teknikudvalget udpeges som kommunens repræsentanter i bedømmelsesudvalget.
3. at der til gennemførelse af udbudsprocessen og efterfølgende udarbejdelse af dispositionsforslag gives en anlægsbevilling på 1,7 mio. kr. finansieret af det afsatte rådighedsbeløb til 'Badesø Nordre Fælled'

Beslutning fra Miljø- og teknikudvalget, den 3. marts 2026, punkt 21:

Indstilles godkendt.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Et forslag fra Det Radikale Venstre om at Valggruppe 2 indgår i bedømmelsesudvalget blev godkendt, idet det dog først undersøges om der kan indgås aftale med fondene herom.

Louise Høeg og Kasper Fuhr Christensen var fraværende.

Sagsfremstilling

Randers Kommune modtog i 2023 tilsagn fra A. P. Møller Fonden om støtte til projektet "Spring ud i det - badesø på Nordre Fælled". I 2025 har Lokale- og Anlægsfonden derudover givet tilsagn om yderligere støtte, som muliggør en udvidelse af projektet, så det er muligt at løfte hele Nordre Fælled som bynært og lettilgængeligt natur- og friluftsområde.

Siden 2023 har forvaltningen arbejdet på at fastlægge forudsætningerne for etableringen af selve badesøen, hvilket har vist sig mere kompliceret end oprindeligt forventet. Der har været en række tekniske og planmæssige forhold, som skulle afklares for at sikre, at projektet kan realiseres. De to vigtigste forhold er der nu kommet afklaring på,

- I et godt samarbejde med VERDO Vand er det fastlagt, at det er muligt at fylde søen med vand. Vandet vil komme fra de dybe grundvandsmagasiner.
- Tyske badesø-eksperter har redegjort for, hvordan badevandet skal renses for, at søen forbliver attraktiv for badegæster. Det vil ske med naturlige processer i planter og ved filtrering gennem et filtermateriale. Derudover vil der blive særlige regler til de badendes adfærd for at bevare søen i god tilstand - svarende til hvad man er vant til i en svømmehal (fx krav om brus før og efter badning, ingen badende hunde og ingen fiskeri).

Projektet er dermed nu på et stadie, hvor det er relevant at påbegynde den egentlige projektering af selve badesøen, de tilhørende bygninger og det omgivende landskab med oplevelser. Derfor foreslås der gennemført et EU-udbud af totalrådgivning for projektet. Udbudsprocessen vil give de første svar på, hvordan projektet konkret skal se ud.

Grundlag for udbuddet – projektets vision

Projektet omfatter etablering af en badesø på 6 ha med badebro, sauna, omklædning, et fællesskabshus og nye aktiviteter i landskabet, som bl.a. udnytter de ca. 180.000 m³ jord fra søen. Projektet tager udgangspunkt i følgende vision:

- at skabe en attraktiv og naturnær bademulighed
- at udvikle et sammenhængende landskab med både blå og grønne friluftsoplevelser
- at få flere med ud ved at skabe nye rammer for fællesskaber og oplevelser, hvor alle kan være med
- at de nye rekreative muligheder kan løfte et udsat boligområde

Den samlede projektøkonomi er på 59 mio. kr. I bilag 1 er der vedlagt et projektkort med de vigtigste forudsætninger, samt en foreløbig oversigt over de ambitioner for hhv. badesøen, landskabet og bygningerne, som vil indgå som en del af grundlaget for udbuddet sammen med projektets vision. Derudover indeholder bilaget også et foreløbigt projektbudget, som vil være grundlag for udbudsprocessen. Der pågår fortsat dialog med fondene om den endelige fordeling mellem posterne, hvorfor der kan ske mindre forskydninger mellem disse.

Udbudsprocessen

Udbud af totalrådgivning starter med en prækvalifikation, hvor de bedste teams udvælges til at deltage i selve tilbudsfasen. Hvert team vil bestå af bygningsarkitekter, landskabsarkitekter og ingeniørrådgivere. Derudover efterspørges specialistviden inden for adfærdsdesign, kulturforståelse eller lignende samt udvikling af rekreative landskaber og friluftsliv.

De udvalgte teams udarbejder derefter hvert deres forslag til et overordnet koncept for projektet med udgangspunkt i projektets vision og de ambitioner, som fremgår af bilag 1.

Bedømmelsen foretages af et bedømmelsesudvalg og ud fra følgende kriterier, som er afstemt med de øvrige parter: koncept (50 %), pris (30 %) og organisation (20 %). I vurderingen lægges der vægt på, i hvor høj grad koncepterne lever op til visionen og ambitionerne med projektet. Der lægges ligeledes vægt på, om der skabes en sammenhængende helhed, og om konceptet også er praktisk og realiserbart inden for den fastlagte økonomi.

Når bedømmelsesudvalget har fundet en vinder, offentliggøres alle indkomne tilbud. Resultatet fremlægges for miljø- og teknikudvalget til orientering.

Bedømmelsesudvalg

Det er aftalt med de øvrige parter, at bedømmelsesudvalget skal bestå af to fagdommere, to politiske repræsentanter fra Randers Kommune samt en repræsentant for hhv. A. P. Møller Fonden, Lokale- og Anlægsfonden og Naturstyrelsen. Det foreslås, at de to politiske repræsentanter fra Randers Kommune udgøres af borgmesteren samt udvalgsformanden for miljø- og teknikudvalget.

Deltagere i bedømmelsesudvalget skal deltage i en dag med præsentationer af de indkomne tilbud, forventeligt i juni måned. Derudover skal der afsættes tid til at gennemgå udbudsbetingelser, nærmere drøftelser af de indkomne tilbud og fastlæggelse af indholdet i det endelige bedømmelsesnotat.

Den videre proces

Når der er udpeget en totalrådgiver, bliver den første opgave at videreudvikle det vindende koncept til et dispositionsforslag for hele projektet. Dispositionsforslaget fastlægger det arkitektoniske hovedgreb samt den overordnede disponering af arealer og overordnede overvejelser omkring konstruktions- og anlægsprincipper, drift og vedligehold, materialevalg mv. Derudover vil dispositionsforslaget indeholde et opdateret anlægsbudget, som skal give yderligere vished omkring anlægsøkonomien, særligt omkring etableringen af selve søen.

Dispositionsforslaget ventes færdigt i slutningen af 2026, hvor det planlægges fremlagt for miljø- og teknikudvalget til godkendelse. Det godkendte dispositionsforslag vil herefter danne grundlag for den videre projektering samt myndighedstilladelser.

I løbet af 2026 er det desuden forventningen, at der udarbejdes forslag til lokalplan for projektet, som behandles i erhvervs- og planudvalget. Projektet kan først realiseres, når der er vedtaget en ny lokalplan.

Forvaltningen forventer på nuværende tidspunkt, at gravearbejdet kan opstartes medio 2027 forudsat, at plangrundlag og tilladelser er på plads. Anlæg af bygninger og landskab forventes udført i 2028, således at det samlede projekt forventeligt vil kunne indvies ultimo 2028. Tidsplanen er foreløbig og kan bl.a. påvirkes af processen omkring de nødvendige tilladelser og plangrundlag. Den valgte totalrådgiver vil kvalificere tidsplanen, og en opdateret tidsplan fremlægges sammen med dispositionsforslaget i slutningen af 2026.

Økonomi

”Spring ud i det - badesø på Nordre Fælle” har en samlet økonomi på 59 mio. kr. Heraf bidrager A. P. Møller Fonden med 37 mio. kr. og Lokale og Anlægsfonden bidrager med 12 mio. kr. Randers Kommunes egenfinansiering er på i alt 10 mio. kr., hvoraf 3 mio. kr. er afsat i budget 2026-2029. Midlerne er afsat på anlægsprojektet "Badesø Nordre Fælle".

Der er herudover afsat 300.000 kr. til årlig drift af badesøen og tilhørende faciliteter. Da projektet stadig er i udbudsfasen, er estimatet for driftsudgifterne behæftet med en række væsentlige usikkerheder. Det er derfor ikke usandsynligt, at det afsatte beløb skal genbesøges på et senere tidspunkt.

Det overordnede projektbudget, som udbudsprocessen vil tage udgangspunkt i, fremgår af bilag 1. Budgettet er fordelt på tre hovedposter; hhv. badesø, bygninger samt landskab og oplevelser. Fordelingen er fastlagt efter aftale med fondene - som ovenfor nævnt bemærkes det, at der fortsat pågår dialog om den endelige fordeling, hvorfor der kan ske mindre forskydninger.

Det er dog en forudsætning for begge fondes bidrag til projektet, at det samlede projekt - dvs. både bygninger, landskab og badesø - lever op til den kvalitet og funktionalitet, der er blevet lovet i forbindelse med ansøgning og bevilling. Derfor forudsættes den overordnede fordeling fastholdt gennem udbudsprocessen og i den videre projektering.

Projektbudgettet er i udgangspunktet baseret på en optimistisk tilgang til udgifterne til etablering af selve badesøen. Der kan være en risiko for, at udgifterne til etablering af selve badesøen bliver højere, hvis projekteringen afdækker større udfordringer end forventet med bl.a. geoteknik og jordhåndtering.

Det er dog samtidigt forventningen, at der med bistand fra totalrådgiver kan findes nogle gode løsninger, som gør det muligt at etablere selve badesøen inden for den afsatte økonomiske ramme og i overensstemmelse med de ambitioner, der er blevet stillet fondene i udsigt. Dette kan imidlertid ikke afklares nærmere, før der er fundet en totalrådgiver og den nødvendige tekniske ekspertise er til rådighed, bl.a. til at igangsætte yderligere geotekniske undersøgelser.

For at skabe fremdrift i projektet, er det derfor forvaltningens vurdering, at det er nødvendigt at gå videre med den nuværende tilgang til økonomien. Der vil i forbindelse med udarbejdelse af dispositionsforslaget blive lagt vægt på at undersøge de nødvendige forhold grundigt før næste fase i projekteringen igangsættes.

Det foreslås derfor, at der til gennemførelse af udbudsprocessen og efterfølgende udarbejdelse af dispositionsforslag gives en anlægsbevilling på 1,7 mio. kr. finansieret af det afsatte rådighedsbeløb til 'Badesø Nordre Fælle'.

Hvis dispositionsforslaget i værste fald viser, at det samlede projekt ikke kan realiseres med den fornødne kvalitet inden for den afsatte økonomiske ramme, er der risiko for, at støtten fra fondene og dermed projektet falder.

Skulle dette blive aktuelt, vil Randers Kommune selv skulle dække udgifterne til udbudsprocessen og udarbejdelse af dispositionsforslaget, hvilket ville udgøre en mindre del af kommunens egenfinansiering. Denne procesrisiko er umiddelbart nødvendig at løbe for at komme videre og skabe den fremdrift i projektet, som fondene også på nuværende tidspunkt efterspørger.

Bilag

Bilag 1 uddrag af udbudsprogram

Punkt 37: Klimamål, temaer og certificering af kommunens opdaterede klimaplan

01.30.10-P20-1-25

Resumé

Randers Kommunes klimaplan 2050 blev vedtaget i 2021 med en målsætning om 70 pct. reduktion af drivhusgasudledninger i 2030 og klimaneutralitet i 2050 i overensstemmelse med de daværende nationale klimamål. Byrådet har besluttet, at klimaplanen skal opdateres hvert fjerde år, så den løbende afspejler ny klimavidenskab, nationale mål og lokale udviklingsmuligheder.

Sagen vedrører fastlæggelse af den overordnede retning og de rammer, som den opdaterede klimaplan skal udarbejdes inden for. Der træffes ikke i denne fase beslutning om konkrete indsatser eller økonomiske dispositioner. Disse forelægges i næste fase sammen med et samlet indsats- og handlingskatalog og tilhørende økonomiske modeller.

Byrådet tager med sagen stilling til rammesætningen for opdateringen, herunder at klimaplanens mål tilpasses de gældende nationale klimamål, samt til de overordnede temaer, der skal danne strukturen for det videre arbejde. De politisk godkendte mål og temaer udgør herefter rammen for udarbejdelsen af konkrete virkemidler og prioriteringer. Såfremt der træffes beslutning om re-certificering, indebærer dette, at klimaplanen udarbejdes efter internationale metodiske krav.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via miljø- og teknikudvalget og økonomiudvalget,

1. at den opdaterede klimaplan for Randers Kommune følger de nationale klimamål
2. at de overordnede temaer for den opdaterede klimaplan godkendes,
3. at klimaplanen udarbejdes med henblik på certificering,
4. at den videre proces for udarbejdelse af klimaplanen godkendes.

Beslutning fra Miljø- og teknikudvalget, den 3. marts 2026, punkt 23:

Indstilles godkendt med 6 stemmer for og 1 stemme imod. Frank Nørgaard stemte imod.

Beslutning

Indstilles godkendt med 7 stemmer for og 2 stemme imod. Imod stemte Dansk Folkeparti og Østbroen.

Louise Høeg og Kasper Fuhr Christensen var fraværende.

Sagsfremstilling

Klimaplanen udgør et af Randers Kommunes strategiske hovedspor og er et centralt redskab i arbejdet med kommunens udvikling frem mod 2045. Opdateringen er tilrettelagt, så byrådet ved begyndelsen af hver valgperiode kan fastlægge de overordnede mål og rammer for klimaindsatsen. Dermed sættes den politiske retning for kommunens grønne omstilling for Randers kommunes geografi og Randers kommune som organisation.

Den gældende klimaplan blev vedtaget med udgangspunkt i de daværende nationale mål om 70 pct. reduktion i 2030 og klimaneutralitet i 2050. Siden da er de nationale klimamål blevet skærpet. Opdateringen er derfor ikke alene en teknisk justering, men en tilpasning til en ny vej til at nå i mål, som har betydning for kommunens planlægning, investeringer og samarbejde med borgere og erhvervsliv.

I perioden 2024–2025 har der været et omfattende arbejde med at indhente analyser, CO2-regnskaber, politiske temadrøftelser og bred inddragelse af relevante aktører for at skabe et solidt grundlag for opdateringen. Processen har været tilrettelagt hvor borgere, unge, foreninger og virksomheder har kunnet møde kommunen og give input. Det gælder bl.a. aktiviteter i og omkring No.17 – Huset for bæredygtig handling samt deltagelse i relevante arrangementer, et ungepanel og et erhvervspanel med fokus på klimavenlige valg og lokale løsninger. Der har i alt været afholdt mere end 16 arrangementer og aktiviteter. Den indsamlede viden danner grundlag for den videre konkretisering af planen.

Internationale og nationale rammer og Randers Kommunes udgangspunkt

Den danske klimalov fastsætter nationale mål om 70 pct. reduktion i 2030, 82 pct. i 2035 og klimaneutralitet i 2045. Danmark er samtidig forpligtet af Paris-aftalen og EU's klimaregler, som regulerer udledninger fra transport, bygninger, landbrug og industri.

For Randers kommune betyder det, at den samlede reduktion frem mod 2035 og 2045 i vidt omfang skal ske gennem lokal planlægning, energiinfrastruktur, mobilitet, erhvervsudvikling og partnerskaber. Kommunerne er ikke alene ansvarlige for reduktionerne, men spiller en afgørende rolle i at muliggøre dem.

Randers Kommune har siden 1990 reduceret sine samlede drivhusgasudledninger med 56 pct. Fremskrivninger viser, at kommunen med allerede besluttede tiltag forventes at nå ca. 68 pct. reduktion i 2030. Der er således behov for yderligere prioritering af indsatser.

(Se bilag 1. BAU)

1. Hvor ligger udfordringen – Randers' udledningsprofil

De største udledninger i Randers Kommune knytter sig til:

- Landbrug og arealanvendelse (ca. 50%)
- Transport (ca. 30%)
- Energiforsyning (ca. 20%)

Disse områder udgør hovedparten af de samlede udledninger og rummer samtidig de største reduktionspotentialer. For at realisere reduktionsmålet frem mod 2035 skal der ske markante reduktioner inden for disse områder. Det kræver et stærkt samarbejde mellem kommunen, borgere, virksomheder og lodsejere.

Samtidig skal kommunen håndtere forbrugsbaserede udledninger, som udgør en betydelig del af det samlede klimaaftryk. Når forbrugs- og aktivitetsrelaterede udledninger medregnes, udgør den samlede udledning ca. 11 ton CO₂ pr. borger i kommunen. Klimavidenskaben peger på, at et bæredygtigt niveau globalt ligger omkring 3 ton pr. borger i 2030.

Klimaplanen skal ses i sammenhæng med indsatser indenfor,

- Fortsat udbygning af vedvarende energi (Energistrategi)
- Omstilling af transport og mobilitet (mobilitetsstrategi)
- Indsatser i landbrug og arealforvaltning (Den grønne trepart)
- Udvikling af klimavenlig byudvikling og byggeri (Kommuneplan og Arkitekturpolitik)
- Styrket cirkulær økonomi (Klima, Natur og Miljøpolitik)

(Se bilag 2 for status Klimaplan2050)

2. Randers Kommune som organisation – mulighed for at gå foran

Kommunen som organisation har i 2024 reduceret egne udledninger med 65 procent siden 1990. Udledningerne knytter sig primært til energi og transport og omfatter ikke landbrug og arealanvendelse.

Et højt ambitionsniveau for organisationen vurderes realistisk på baggrund af de erfaringer, der er med teknologiske løsninger, ændrede drifts- og adfærdstiltag samt allerede besluttede omstillinger i kommunens bygninger og køretøjer. Ambitionsniveauet giver samtidig kommunen et bredere handlerum til at integrere klimahensyn i udbud, indkøb og samarbejder, hvor det er relevant.

(Se Bilag 3 – Status 2024 – Kommunen som organisation).

3. Temaer for den opdaterede klimaplan

Temaerne for den opdaterede klimaplan er foreslået på baggrund af kommunens udfordringer og muligheder, CO₂-regnskaber, analyser af reduktionspotentialer og klimarisici samt en bred inddragelsesproces.

Temaerne fastlægger de overordnede hovedområder, som klimaindsatsen foreslås struktureret omkring. Temaerne udgør rammen for det videre arbejde og vil danne grundlag for udviklingen af delmål og handlinger fremadrettet.

Grøn omstilling i arealforvaltning, landbrug og fødevarerproduktion

Arealanvendelse og landbrug er den største enkeltkilde til drivhusgasudledninger i Randers Kommune. Klimavidenskaben peger på, at reduktion af metan og lattergas samt øget kulstofbinding er væsentlige indsatser. Randers Kommune har betydelige landbrugsarealer og lavbundsjord, hvilket giver både store udfordringer og væsentlige reduktionsmuligheder gennem omstilling og udvikling i landbrugsdrifter, trepartssamarbejder og naturbaserede løsninger.

Bæredygtig transport og mobilitet

Transport er en af de sektorer, hvor udledningerne reduceres langsomt. Klimavidenskaben viser, at teknologisk omstilling skal suppleres af ændrede transportvaner. Transport udgør ca. 30 procent af Randers Kommunes udledninger, og der er potentiale i bedre cykelinfrastruktur, kollektiv transport, samkørsel, ændrede drivmidler og nye mobilitetsløsninger.

Energi og energifællesskaber

Udbygning af vedvarende energi og elektrificering er centrale greb i den globale og lokale omstilling. Randers Kommune har allerede reduceret energirelaterede udledninger markant, men der er fortsat potentiale i lokal energiproduktion, energieffektivisering og energifællesskaber.

Fremtidens byggeri og byudvikling

Byggeri og byudvikling har stor betydning for både direkte og forbrugsbaserede udledninger. Randers Kommunes byudvikling, transformation og renovering giver mulighed for at reducere klimaaftryk gennem bæredygtighedsprincipper i planlægning, bedre udnyttelse af m² og brug af lavemissionsmaterialer.

Cirkulær økonomi og ressourcefællesskaber

Forbrugsbaserede udledninger udgør en stadig større del af det samlede klimaaftryk. En cirkulær økonomi fokuseret på genbrug og genanvendelse er afgørende for at reducere ressourceforbrug og udledninger. I Randers Kommune er der masser af erfaring og stærke lokale aktører, der kan bidrage til nye cirkulære løsninger med både fællesskabs- og beskæftigelseseffekter.

Klimasikring og robust infrastruktur

Klimaforandringerne medfører mere ekstremt vejr, stigende vandstande og flere hedeølger. Randers Kommune er særligt sårbar over for oversvømmelser fra fjord, å og ekstremregn samt stigende grundvand. Klimasisikring er derfor et centralt tema, der omfatter både tekniske og naturbaserede løsninger samt beskyttelse af borgere og kritisk infrastruktur.

Klimatilpasning er en integreret del af klimaplanen og sidestilles med reduktion af drivhusgasser. De overordnede mål omfatter:

- 2030: Randers Kommune har en klimatilpasningsplan, der adresserer de væsentligste udfordringer baseret på en risikoanalyse.
- 2035: Randers midtby er klimasikret.
- 2045: Randers Kommune er klimamæssigt modstandsdygtig og forberedt på de forventede klimaforandringer.

Sammen om et bæredygtigt Randers

Klimavidenskaben understreger, at omstillingen også er social og organisatorisk. En bred inddragelsesproces har vist stor lokal vilje til at bidrage til omstillingen. Temaet samler indsatser for samskabelse, partnerskaber, vidensopbygning, vidensdeling og kompetenceudvikling.

4. Certificering efter CCTF

Den gældende klimaplan er udarbejdet og certificeret efter DK2020-rammen (CAPF). Fremadrettet skal kommuner, der ønsker re-certificering, anvende det internationale rammeværk CCTF – Cities Climate Transition Framework, udviklet af C40 i samarbejde med CONCITO.

I forhold til tidligere indebærer den nye certificering især en skærpelse på tre områder.

1. der stilles større krav til håndtering af forbrugsudledninger, herunder analyser, indikatorer og indsatser relateret til indkøb og ressourceforbrug.
2. klimaplanen skal indeholde systematiske vurderinger af klimarisici og tydeligt beskrive sammenhængen mellem reduktion og klimatilpasning.
3. der stilles krav om vurdering af sociale og økonomiske fordelings effekter, herunder om klimatilpasning kan bidrage til øget ulighed, og om der er behov for supplerende indsatser for at sikre en retfærdig omstilling.

Certificeringen sikrer, at Randers Kommunes kommende klimaplan følger internationalt anerkendte metoder og giver byråd og forvaltning et styrket styringsredskab med tydelige mål, indikatorer og krav til opfølgning. Certificeringen understøtter mulighederne for ekstern finansiering, herunder fra EU og fonde, og gør Randers Kommune direkte sammenlignelig med andre kommuner og storbyer, der arbejder efter samme rammeværk.

En certificering forudsætter, at klimaindsatsen forankres på tværs af områder og politikker, og at samarbejdet på tværs af forvaltninger og med eksterne aktører understøttes organisatorisk. Certificeringen kan dermed styrke den samlede styring af klimaområdet, men indebærer samtidig behov for prioritering af ressourcer og koordinering.

5. Procesafsnit.

Opdateringen af klimaplanen foreslås gennemføres i tre faser i indeværende år.

Fase 1 Fastlæggelse af ambitionsniveau, overordnede klimamål, tematiske hovedspor samt beslutning om eventuel re-certificering. Det er med denne indstilling beslutningerne træffes..

Fase 2 Udarbejdelse af konkrete mål, virkemidler, reduktionsstier og økonomiske vurderinger. I 3. kvartal forelægges byrådet et samlet udkast til klimaplan 2045, med tilhørende indsats- og handlingskatalog samt oversigt over mulige finansieringsmodeller, herefter sendes planen i høring.

Fase 3 Politisk behandling af høringssvar og forelæggelse af den endelige klimaplan til politisk godkendelse mod slutningen af året, således at plan, indsatser og økonomi kan behandles samlet.

Økonomi

Med sagen fastlægges et foreløbigt ambitionsniveau og overordnede rammer for den videre udarbejdelse af klimaplanen, mens konkrete indsatser og deres økonomiske konsekvenser først fastlægges i næste fase.

Udmøntningen af den opdaterede klimaplan vil medføre behov for investeringer i forbindelse med reduktionstiltag og klimatilpasning. Den konkrete økonomi kan imidlertid først beregnes, når ambitionsniveau, virkemidler og prioriteringer er nærmere fastlagt. I næste fase vil byrådet derfor blive forelagt økonomiske modeller, der viser, hvordan de politisk fastlagte mål kan realiseres.

Regeringen og KL blev med aftale om kommunernes økonomi for 2026 enige om en udmøntningsmodel for tilskuddet til fremme af vedvarende energi på land. Tilskuddet udgør 200 mio. kr. årligt i 2026-2035. Tilskuddet er finansieret af kommunerne selv via en reduktion af bloktilskuddet og er reelt en omfordelingsmodel kommunerne imellem. Randers Kommunes bloktilskud er på den baggrund reduceret med 3,5 mio. kr. i 2026 og et tilsvarende niveau i årene frem.

I fordelingen af VE-midler for 2026 fik Randers Kommune tildelt 16,1 mio. kr. svarende til et nettooverskud på 12,6 mio. kr. som indgik som finansiering i budget 2026-2029. For perioden 2027-2029 forventes fordelingen af VE-midler også at give et overskud. Omfanget kan ikke opgøres endnu, men forventes at ligge i niveauet ca. 30 mio. kr. Midlerne er ikke øremærket klimaindsatser, men byrådet kan beslutte, at dele af disse midler anvendes til at understøtte realiseringen af klimaplanens indsatser.

Klimaindsatsen er samtidig tænkt i tæt sammenhæng med Fremtidens Randers, således at investeringer i klimaplanen ikke alene bidrager til reduktion af CO₂-udledninger, men også kan understøtte bredere kommunale målsætninger, herunder jobskabelse, byudvikling, erhvervsudvikling, civilsamfund og lokale fællesskaber. Klimaindsatsen ses dermed som et strategisk udviklingsspor, hvor samme investering kan bidrage til flere politiske formål.

Bilag

MTU klimaplan 20260303

Bilag 1- Baggrundsnotat - BAU Randers

Bilag 2. Status 2024 - Klimaplan 2050

Bilag 3 Status 2024 Organisationen

Punkt 38: Bygningsvedligehold 2026

82.07.00-P20-6-25

Resumé

Forvaltningen har ansvaret for drift, vedligehold og optimering af de kommunale bygninger. Det gælder både den løbende, daglige drift og vedligeholdelse af bygningerne, den planlagte, større bygningsvedligeholdelse, samt vedligeholdelse, der opstår akut.

Med sagen gives der en orientering om direktionens prioritering af midlerne til bygningsvedligehold i 2026. Der indstilles til en fremrykning af et rådighedsbeløb på 0,6 mio. kr., og der søges om anlægsbevilling svarende til rådighedsbeløbet. Sagen indeholder også en status på Laksetorvets bygningsmæssige stand, og der indstilles til, at forvaltningen påbegynder arbejdet med at afsøge alternative løsninger for Laksetorvet.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via miljø- og teknikudvalget og økonomiudvalget,

1. at orienteringen om bygningsvedligehold tages til efterretning.
2. at der fremrykkes et rådighedsbeløb på 0,6 mio. kr. fra 2027 til 2026 på puljen til bygningsvedligehold, så budget 2026 svarer til det forventede forbrug.
3. at der gives anlægsbevilling på 0,6 mio. kr. svarende til det fremrykkede rådighedsbeløb.
4. at forvaltningen kan påbegynde arbejdet med at afsøge alternative løsninger for Laksetorvet.

Beslutning fra Miljø- og teknikudvalget, den 3. marts 2026, punkt 25:

1. at indstilles taget til efterretning
2. at indstilles godkendt
3. at indstilles godkendt
4. at indstilles godkendt med den bemærkning, at det gælder for Laksetorvet og Kasernen

Beslutning

Indstilles godkendt.

Louise Høeg var fraværende.

Sagsfremstilling

I 2026 er der afsat et samlet driftsbudget på 191,6 mio. kr. til de kommunale bygninger samt et anlægsbudget til bygningsvedligehold, energibesparende foranstaltninger og brandteknisk gennemgang på samlet 76 mio. kr., hvoraf anlægsbudgettet til bygningsvedligehold udgør 55,5 mio. kr. Driftsbudgettet for de kommunale bygninger dækker udgifterne til den løbende, daglige drift, mindre reparationer, renhold, udenomsarealer, el, vand, varme, alarm og sikring, Rådhuservice, rengøring samt husleje. Anvendelsen af driftsbudgettet reguleres via Service Leverance Aftalerne (SLA) med tilhørende grænsefladebeskrivelser, som er godkendt af miljø- og teknikudvalget (MTU 31/1-23, pkt. 17) og forelagt fagudvalgene efterfølgende. Derudover er der i få tilfælde enkeltstående aftaler på enkeltadresser. SLA'erne fastlægger serviceniveauet, mens grænsefladebeskrivelserne tydeliggør ansvarsfordelingen. I løbet af 2026 vil der blive fremlagt nye opdaterede SLA'er (SLA 2.0) for de individuelle områder.

Anlægspuljen til bygningsvedligehold på 55,5 mio. kr. dækker udgifter til det planlagte, akutte og genoprettende vedligehold af bygningerne samt tekniske installationer. Udvendigt bygningsvedligehold omfatter under et, det der kaldes klimaskærmen. Det vil sige alle udvendige bygningsdele som tag, facader, døre, vinduer, fundamenter og skorstene. Indvendigt bygningsvedligehold omfatter vedligehold af samtlige indvendige overflader herunder vægge, lofter og gulve. Tekniske installationer omfatter vand-, varme- og sanitetsinstallationer samt ventilation, elevatorer, handicaplifte og belysning på og i bygningen.

Anlægspuljen til energibesparende foranstaltninger er lånefinansieret og anvendes til investeringer i henhold til Bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier (BEK nr. 1238 af 15/12/2011) §2, nr. 6 som oplister, hvad der forstås ved energibesparende foranstaltninger. Der kan for eksempel være tale om energioptimering af

belysning, varmeanlæg, ventilationsanlæg, tekniske anlæg og bygninger. Investeringerne skal som udgangspunkt være rentable. Det vil sige, at der skal være en positiv businesscase ved igangsættelse af energiinvesteringerne.

I budget 2024-2027 blev der afsat en ramme på i alt 10 mio. kr. fordelt med 2,5 mio. kr. i hvert af årene 2024 til 2027 for at sikre, at de kommunale bygninger lever op til de gældende regler for brandsyn. Byrådet vedtog modellen for prioritering og finansiering af udgifter til den brandtekniske gennemgang og bygningsmæssige tilpasninger den 16. december 2024 (BY 16/12-24, pkt. 481).

I 2025 blev der etableret en vedligeholdelsespulje til skoleområdets bygninger på 6,7 mio. kr. under Ejendomsservice. Der mangler at blive gennemført projekter for cirka 2,5 mio. kr. Alle projekter forventes afsluttet i løbet af første halvår 2026. Puljen finansieres ved en tilsvarende reduktion af rammebeløbet afsat til skoleudbygning i 2026-2027. Puljen indgår ikke i nedenstående tabel, men udmøntes særskilt.

I relation til bygningsområdet forefindes desuden enkeltstående anlægsbevillinger til om- og tilbygninger samt nybyggeri, ligesom der er afsat anlægsmidler til forbedring af indeklima på børne- og skoleområdet. Disse bevillinger ligger under fagområderne og fremgår særskilt af kommunens anlægsbudget.

Nedenfor redegøres for direktionens prioritering af anlægspuljen til bygningsvedligehold i 2026.

Anlægspuljen til bygningsvedligehold

Der er afsat en årlig anlægspulje til bygningsvedligehold. I 2026 udgør budgettet 55,5 mio. kr. Som det fremgår af tabel 1 nedenfor, er der i 2026 prioriteret opgaver for 56,1 mio. kr. svarende til et merforbrug på 0,6 mio. kr. Det planlagte merforbrug på 0,6 mio. kr. foreslås finansieret ved en fremrykning af budget fra 2027 til 2026.

Tabel 1. Prioritering af midler til bygningsvedligehold i 2026

Kategori	Beløb mio. kr.
<i>Faste udgifter</i>	24,7
• Administrationsudgifter inkl. Løn og IT	2,7
• Energimærkning/attester	0,6
• Solceller	0,4
• Kloak	0,8
• Skadedyrsbekæmpelse	0,2
• Tekniske installationer, Administrationsudgifter	0,3
• Tekniske installationer, Service	2,0
• Tekniske installationer, Akut vedligehold	5,0

• Bygningsvedligehold, Akut vedligehold	12,7
<i>Planlagt vedligehold</i>	<i>31,4</i>
• Planlagt vedligehold af kommunale bygninger	24,7
• Planlagt vedligehold af tekniske installationer	6,7
<i>I alt</i>	<i>56,1</i>

Vedligeholdelsesprojekter

Kommende vedligeholdelsesopgaver prioriteres af direktionen med afsæt i en byggefaglig vurdering fra forvaltningen med fokus på behov og individuelle lokale behov. Overordnet er det afgørende hensyn at sikre bygningernes funktionalitet, samt at de sikkerhedsmæssige forskrifter efterleves. Herefter prioriteres:

1. vedligehold af klimaskærmen (blandt andet tag, vinduer, døre og facade) samt de tekniske installationer (blandt andet vand- varme- og sanitetsinstallationer).
  - a. Klimaskærmen på daginstitutioner, skoler, plejehjem og bosteder prioriteres først, hvorefter de administrative bygninger og kulturområdet prioriteres.
2. vedligehold af indvendige overflader og bygningsdele, herunder det visuelle og æstetiske, men også levetidsforlængende opgaver. Over en længere årrække har der ikke været midler til at prioritere vedligeholdelsesopgaver indenfor dette område.

Vedligeholdelsesplanerne udarbejdes primært på baggrund af byggefaglige vurderinger, de løbende tilstandsvurderinger og i et tæt samarbejde med medarbejdere og brugere. I 2025 er der foretaget en ny tilstandsvurdering af kommunens bygningsmasse på baggrund af det nye karaktersystem, som forvaltningen er ved implementere i henhold til KL's nøgletalssamarbejde. Skalaen går fra 1-5, hvor 1 er som ny, og 5 er defekt. Den nye metode vægter bygningsdelene forskelligt, så der opnås en mere nuanceret vurdering. De tre hovedgrupper har en indbyrdes vægtning på henholdsvis 50 % (klimaskærmen), 20 % (indvendige overflader) og 30 % (tekniske installationer). I Randers Kommune er det samlede gennemsnit på 3,1, hvilket er under middel (karakteren 3 betyder, at bygningerne er brugte og kræver afhjælpende og forebyggende vedligehold). I tabel 2 er karaktererne fordelt efter bygningernes primære anvendelse. Karaktererne er givet på baggrund af to af de tre hovedgrupper - klimaskærmen og indvendige flader. Tekniske installationer indgår ikke i vurderingen, da der på nuværende tidspunkt ikke forelægger retvisende og tilstrækkelige data.

Tabel 2. Tilstandsvurdering ultimo 2025

Bygningsanvendelse	Gennemsnitlig karakter
Skoler	2,9
Daginstitutioner	3,0
Plejehjem og bosteder	3,1

Kultur og fritid	3,2
Administrative bygninger	3,8

Bygningernes generelle vedligeholdelsesstand betyder, at der er et stort og stigende behov for akut vedligehold. Beløbet, der afsættes til akut vedligehold stiger derfor årligt, hvorved der, alt andet lige, løbende bliver færre midler at prioritere til planlagt vedligehold, som også kan kategoriseres som forebyggende bygningsvedligehold. Konsekvensen af dette bliver, at efterslæbet øges og den gennemsnitlige vedligeholdelsesstand på bygningsmassen falder år for år. I takt med, at standarden falder, stiger risikoen for følgeskader herunder blandt andet fugt, dårligt indeklima og skimmelsvamp. Der kommer således flere og flere store genopretningsopgaver og kommunen ser ind i en periode med flere store genoprettende vedligeholdelsesprojekter på en række kommunale bygninger herunder blandt andet flere skoler, hvor der er behov for genoprettende vedligehold af tag og andre facaderenoveringer.

På trods af, at budgettet stiger de kommende år som følge af den 10-årig investeringsplan forventes de estimerede udgifter dog at stige mere end budgettet i samme periode. Der vil derfor forventeligt være behov for en endnu hårdere prioritering i de kommende år. Her er det vigtigt at bemærke, at nye og skærpede lovkrav på bygningsområdet, såsom Asbestbekendtgørelsen, øgede krav til håndtering af nedbrudte byggematerialer, samt kommende EU-direktiver for nedbringelse af CO₂, blandt andet er noget af det, der forventes at medføre en fordyrelse af de enkelte vedligeholdelsesprojekter.

Det vedligeholdelsesmæssige efterslæb og Laksetorvets bygningsmæssige stand

Overordnet er der en udfordring i forhold til den generelle vedligeholdelsesstand af bygningsmassen. Forvaltningen vurderede i 2025, at det vedligeholdelsesmæssige efterslæb på den samlede kommunale bygningsmasse beløber sig til et engangsbeløb på i omegnen af 400-450 mio. kr. I tillæg til dette vurderes det, at der årligt vil være behov for et anlægsbudget for bygningsvedligehold på cirka 100 mio. kr. for at opretholde den nuværende vedligeholdelsesstand.

Som det fremgår af tabel 2, så er gennemsnittet for administrative bygninger 3,8 (karakteren 4 betyder, at bygningen er nedslidt, og der er behov for udskiftning eller genopretning snarest muligt). Denne anvendelseskategori, som også omfatter Laksetorvet, har det laveste gennemsnit i kommunen. Forvaltningen har tidligere foretaget en vurdering af Laksetorvets bygningsmæssige stand og det vedligeholdelsesmæssige efterslæb. Forvaltningen vurderer, at det vil kræve omfattende genoprettende vedligehold, hvis bygningerne også fremadrettet skal kunne benyttes til administration.

Sammenfattende er den bygningsfaglige vurdering af Laksetorvet (bygning C, D og E med et etageareal på 18.000 m²), at der er behov for genoprettende vedligehold af bygningernes tag, samtlige vinduer i bygningerne, samt en total renovering af de tekniske installationer (vandrør, elinstallationer og ventilation). Samlet set må der forventes engangsudgifter for cirka 75-95 mio. kr. for tag, vinduer og tekniske installationer. Skønnet baserer sig på en forudsætning om, at vedligeholdelsesarbejdet kan laves som en 1:1 udskiftning. Der er dog tale om en så gennemgribende renovering, at det er forvaltningens vurdering, at renoveringsarbejdet risikerer at skulle leve op til de på renoveringstidspunktet gældende bygningsmæssige krav og regler. En renovering af tag, vinduer og tekniske installationer kan potentielt, når arbejdet går i gang, afsløre flere bygningsmæssige udfordringer, som gør, at der skal skiftes større dele af bygningen, hvilket i værste konsekvens kan udløse krav om, at bygningen skal leve op til nugældende krav. Hvis dette bliver tilfældet, vil det være særdeles omkostningsfuldt.

Hertil kommer en eventuel renovering af indvendige overflader, som gulve, lofter, vægge samt toiletter og lignende, hvis Laksetorvet skal bringes op til en tidssvarende standard. Baseret på erfaringer fra mindre indvendige renoveringsprojekter på Laksetorvet estimeres den samlede udgift at beløbe sig til 130-160 mio. kr. De estimerede udgifter til indvendig renovering er ikke medregnet i vurderingen af det vedligeholdelsesmæssige efterslæb for den samlede kommunale bygningsmasse. Det skal bemærkes, at de økonomiske estimater er behæftet med en vis grad af usikkerhed, da nye og skærpede lovkrav på bygningsområdet, såsom asbestbekendtgørelsen, må forventes at bidrage til forhøjede udgifter.

Som et alternativ til renovering af Laksetorvet har forvaltningen tidligere set på muligheden for etablering af en eller flere nye administrationsbygninger. Nybyggeriet vil som udgangspunkt skulle have et bygningsareal på 18.000 m². I forhold til finansieringen vurderes det, at nybyggeri potentielt vil kunne indebære effektiviseringsgevinster ved en samling af alle administrative funktioner. Randers Kommune vil desuden kunne opsig eksterne lejemål og fraflytte flere adresser, herunder Kasernen, hvor lejekontrakten som udgangspunkt er gældende frem til 2031. Yderligere bør Randers Kommune også foretage flere konkrete undersøgelser af mulighederne for at optage lån til finansiering af nybyggeriet.

Økonomi

I 2026 udgør budgettet til bygningsvedligehold 55,5 mio. kr. Der er i 2026 i alt planlagt anvendt 56,1 mio. kr. til bygningsvedligehold svarende til et merforbrug på 0,6 mio. kr. Heraf udgør udgifterne til planlagte vedligeholdelsesprojekter 31,4 mio. kr. Bilag 1 indeholder en oversigt over de planlagte vedligeholdelsesprojekter.

Budgettet til bygningsvedligehold er afsat som en årlig anlægspulje. Der forventes en overførsel fra 2025 til 2026 som følge af tidsforskydninger i igangsatte/planlagte projekter. Overførslen er dermed allerede disponeret til projekter, som blev prioriteret i 2025.

Der er i 2025 brugt flere midler på akut vedligehold end budgetteret, hvorfor der i 2026 er budgetteret flere midler til akut vedligehold end i 2025. Samlet set var der budgetlagt udgifter for 12,2 mio. kr. til akut vedligehold i 2025 mens beløbet udgør 18,7 mio. kr. i 2026.

I den 10-årige investeringsplan på anlægsområdet er der fastlagt en gradvis forøgelse af budgettet til bygningsvedligehold fra 2024 til 2028 og frem. I budget 2024-2027 blev der givet et ekstra løft til bygningsvedligehold på 5,0 mio. kr. i 2024 og 2025. Det ekstra løft er med budget for 2025-2028 videreført i 2026. De ekstra midler skal anvendes til nødvendig genopretning og indhentning af det vedligeholdelsesmæssige efterslæb, som i dag eksisterer på en række af kommunens bygninger.

Omvendt er der i 2023, grundet investeringer i fremrykkede projekter, fremrykket budget til 2023 fra årene 2024-2026. Der er fremrykket 6,5 mio. kr. fra hvert af årene 2024-2026 svarende til i alt 19,5 mio. kr.

Med budget for 2025-2028 blev det besluttet, at udgifter til konvertering af kommunale bygninger til fjernvarme skal afholdes af de afsatte midler til bygningsvedligehold.

Det planlagte merforbrug på 0,6 mio. kr. foreslås finansieret ved en fremrykning af budget fra 2027 til 2026.

Bilag

Bilag 1. Planlagt vedligehold 2026

Punkt 39: Centrale indsatsområder for Udvikling, Miljø og Teknik

00.01.00-P35-8-26

Resumé

Den overordnede strategiske ramme for Udvikling Miljø og Teknics arbejde i den kommende byrådsperiode er politisk vedtaget. For at sikre en tydelig retning og prioritering for området indstilles det, at udvalget godkender opgavebeskrivelserne for de centrale indsatsområder som Udvikling, Miljø og Teknik skal arbejde efter i den indeværende byrådsperiode.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via miljø- og teknikudvalget, og økonomiudvalget

1. at udvalget godkender opgavebeskrivelserne som de centrale indsatsområder for Udvikling, Miljø og Teknik.

Beslutning fra Miljø- og teknikudvalget, den 3. marts 2026, punkt 32:

Indstilles godkendt.

Torben Hansen og Christian Engelbrecht Pedersen stillede forslag om, at det tilføjes, at forvaltningen tillige arbejder for ren drikkevandsforsyning i hele Randers Kommune. Forslaget blev godkendt.

Beslutning fra Erhvervs- og planudvalget, den 3. marts 2026, punkt 44:

Indstilles godkendt.

Merete Bak Laustsen stillede følgende ændringsforslag:

Følgende tekst skal indskrives i teksten omkring borgerinddragelse:

Borgerinddragelse skal indtænkes i alle sager i relevant omfang, og der skal aktivt tages stilling til, hvordan inddragelsen tilrettelægges i den enkelte sag. Inddragelsen skal ske så tidligt i processerne som muligt. I sager, der påvirker konkrete lokalområder, skal der lægges særlig vægt på dialog med de berørte borgere og lokalsamfund, så deres perspektiver kan indgå i beslutningsgrundlaget og den videre udvikling af projekter og løsninger.

Ændringsforslaget indstilles godkendt.

Beslutning fra Landdistriktudvalget, den 11. marts 2026, punkt 31:

Indstilles godkendt med 5 stemmer for og 1 stemme imod. Erik Bo Andersen stemte imod.

Christian Engelbrecht Pedersen deltog ikke i sagens beslutning.

Beslutning

Indstilles godkendt med 9 stemmer for og 1 stemme imod. Imod stemte Østbroen.

Louise Høeg var fraværende.

Østbroen bemærkede følgende:

Østbroen undre sig over sagsfremstillingen, da forvaltningen er underlagt at følge politiske trufne beslutninger, og da denne strammer dette ved at prioritere centrale indsatsområder som vil realiseringen af Flodbyen i den udformning den har nu, og skabe rammerne for en Klimabro, så stemmer Østbroen imod.

Sagsfremstilling

Væsentlige indsatsområder for udvikling, miljø og teknik 2026 – 2029

Udvikling, miljø og teknik står som forvaltning overfor en række helt centrale indsatser, som kommer til at sætte præg på Randers i mange år frem. Det er indsatser, som vil transformere Randers by og kommune, som vi kender den i dag.

Den overordnede strategiske ramme er politisk besluttet og fastlagt gennem Fremtidens Randers Kommune, som et langsigtet forandringsprojekt med fokus på socioøkonomisk løft, flere private arbejdspladser, bedre boliger og øget attraktivitet. Udvikling, miljø og teknik har en nøglerolle i at bidrage til realiseringen af ambitionerne.

De væsentligste områder i en mangefacetteret portefølje bliver i de kommende år:

- Fortsætte realiseringen af Flodbyen Randers
- Skabe rammerne for etablering af Klimabroen
- Styrke en forvaltningsdækkende servicekultur overfor borgere og erhvervsliv
- Medvirke til fysisk og strategisk udvikling af midtbyen i Randers by
- Fortsætte den stærke udvikling af landdistrikterne
- Fremtidssikre energi- og fjernvarmeforsyningen
- Føre intentionerne og ambitionerne med den Grønne Trepert ud i livet
- Sikre et stærkt fokus på en effektiv ejendomsdrift- og udvikling
- Arbejde for at sikre bæredygtig og klimabevidst udvikling

Indsatsområderne skal realiseres med blik for byrådets Klima-, Natur- og Miljøpolitik, der stiller klare forventninger til klima, arealanvendelse, biodiversitet og ressourceforbrug.

Det er samtidig en klar forventning og en vedtaget politisk ramme, at borgerinddragelse skal indtænkes i alle sager i relevant omfang. Dette betyder konkret, at borgerinddragelse kan variere fra område til område og sag til sag, men det er en forudsætning, at der aktivt er taget stilling til, hvorledes inddragelse skal foregå i den enkelte sag. Dette understreger et generelt politisk prioriteret perspektiv om, at beslutninger bør træffes så tæt på borgeren som muligt.

Fortsætte realiseringen af Flodbyen Randers

Flodbyen Randers står i de kommende mange år som det vigtigste udviklingsprojekt for Udvikling, Miljø og Teknik. Den politisk vedtagne vision og udviklingsplan skal omsættes til fysisk gennemførelse af et af Danmarks mest ambitiøse byudviklingsprojekter, der kombinerer byudvikling og klimasikring i et.

En række arbejder er allerede i gang med konkrete projekter, der allerede er realiseret, men tempoet skal op, og projekterne skal realiseres. Opgaverne i Udvikling, Miljø og Teknik indebærer blandt andet at udvikle og understøtte eksisterende projektstrukturer, styre og koordinere etapeplaner og sikre effektive og rettidige myndighedsprocesser. Som forvaltningen er der flere kasketter, som skal balanceres og koordineres. Konkret skal der på den kortere bane arbejdes med Brotoften, Bolværket, Flodlejet (flodbad), forbindelse mellem havn og by samt udvikling af busstationsområdet. Forvaltningen har et tæt samspil med arealudviklingsgesellschaft og relevante interessenter og står i centrum for at bringe komplekse interesser sammen i et forpligtende samspil.

Der skal sikres fremdrift, kvalitet og rettidig politisk betjening i alle faser. Indsatserne er helt centrale for Randers' udvikling.

Skabe rammerne for etablering af Klimabroen

Klimabroen er et af de største kommunale infrastrukturprojekter i Danmark. Når Klimabroen er etableret, vil den løse såvel klimasikringen af Randers Midtby, som trafikale udfordringer med at krydse Gudenåen samt behovet for byudvikling. Klimabroen er med andre ord et helt centralt projekt for Randers bys fortsatte udvikling.

For Udvikling, Miljø og Teknik er der tale om det største anlægsprojekt, forvaltningen nogensinde har håndteret. Der ligger en væsentlig opgave i at sikre de nødvendige planmæssige, tekniske og organisatoriske forudsætninger for projektering og etablering af Klimabroen. Det indebærer blandt andet komplekse myndighedsprocesser, miljøvurderinger, lokalplanlægning og tværgående koordinering.

Et så stort og væsentligt infrastrukturprojekt sætter spor – fysisk og i tid. Derfor skal opgaven løses optimalt såvel fagligt som inddragelsesmæssigt. Forvaltningen har således en betydelig opgave i at sikre rettidig, relevant og nødvendig løbende dialog med borgere, interessenter og politiske udvalg.

Styrke en forvaltningsdækkende servicekultur overfor borgere og erhvervsliv

Stærke resultater for by- og erhvervsudvikling kræver et effektivt og tillidsfuldt samarbejde med borgere, foreninger, erhvervsliv og det politiske system. I overvejende grad er der stor tilfredshed med den service, som opleves i mødet med udvikling, miljø og teknik, men selv gode indsatser kan gøres bedre.

Derfor er det et vigtigt indsatsområde at arbejde med en kulturindsats, der sikrer, at forvaltningen opleves som en tilgængelig, professionel og løsningsorienteret samarbejdspartner. Det indebærer at styrke samarbejdet på tværs af afdelinger, skabe lettilgængelige adgange og løsningsorienteret praksis.

I denne forbindelse er det et særligt fokusområde, at forvaltningen styrker sine bånd til den nyetablerede erhvervsenhed i Randers kommune, og understøtter et fokus på at styrke erhvervsservicen i hele kommunen. Udvikling, Miljø og Teknik skal være stærkt involveret i og medvirkende til, at Randers lykkes med at tiltrække flere private arbejdspladser, flere virksomheder og styrke den lokale erhvervsvenlighed. Derudover er forvaltningen en nøgleaktør i at understøtte konkrete erhvervsudviklingsprojekter, som eksempelvis udviklingen af CO2-lagringsfacilitet i kommunen og et tilknyttet erhvervsudviklingsområde.

En stærk servicekultur er kendetegnet ved at understøtte en myndighedstilgang, der er både fagligt stærk og serviceorienteret. Der skal udvikles mere proaktive og dialogbaserede relationer til erhvervslivet og borgere i komplekse sager. Kulturen skal afspejle helhed, transparens og høj kvalitet i alle processer. Tværgående samarbejde og kulturudvikling er nøgleord for indsatsen og tæt og rettidig involvering af politisk niveau en forudsætning.

Medvirke til strategisk og fysisk udvikling af Randers midtby

Opgaven for Udvikling, Miljø og Teknik er at skabe rammerne for, at potentialerne og udviklingsmulighederne i Randers midtby omsættes i konkrete tiltag og forbedringer. Det er også en af de centrale ambitioner i Fremtidens Randers. Udvikling, Miljø og Teknik er et omdrejningspunkt i at sikre fremdrift og sammenhæng i arbejdet med en levende, attraktiv og bæredygtig midtby. Det omfatter både byrum, arkitektonisk kvalitet, mobilitet, handelsliv og koblingen til Flodbyen og Klimabåndet. Konkret skal der laves både en midtbyplan og en ny lokalplan for midtbyen, og der skal i fællesskab med et nyetableret midtbyforum arbejdes med udvikling af midtbyen. Dette samarbejde vil foregå i tæt samspil med den nyetablerede erhvervsenhed.

Opgaverne er komplekse og involverer og forudsætter blandt andet et tæt samarbejde med investorer, udviklere og kultur- og handelsaktører i byen samt ikke mindst borgerne. Og samtidig forudsætter det også, at Udvikling, Miljø og Teknik sikrer effektive processer, der kan understøtte hurtig realisering af de initiativer, ønsker og udviklingstiltag, som aktørerne omkring midtbyen bidrager med.

Fortsætte den stærke udvikling af landdistrikterne

Randers er en geografisk stor kommune, og er kendetegnet med en stor central by, stærke oplandsbyer og et attraktivt landdistrikt med levende mindre byer og flot natur. Over en tredjedel af kommunens indbyggere bor uden for Randers By, og mange områder har levende og aktive lokalsamfund, der er omdrejningspunkter for positive udviklinger. Desuden har byrådet valgt at have et stærkt politisk fokus på oplandet gennem et stående udvalg for landdistrikterne.

Udvikling, Miljø og Teknik arbejder på flere fronter for at fastholde og videreudvikle Randers' indsats for levende landsbyer og lokalsamfund. Dette sker gennem indsatser, der understøtter lokal identitet, foreningsliv, bosætning og stedbundne potentialer. Derudover har den lokale turismeindsats et særligt fokus på at fremhæve lokalområdernes potentialer – ikke mindst i områderne i Naturpark Randers Fjord. Forvaltningen skal arbejde ud fra ambitionen om, at udvikling i Randers er bredt geografisk forankret, og at muligheder og potentialer ses og løftes.

I det løbende arbejde har udvikling, miljø og teknik blik for, at der er tætte partnerskaber med lokale aktører, LAG og borgere. Samarbejdet har fokus på både fysiske forbedringer, naturtiltag og lokal erhvervs- og kulturudvikling.

Fremtidssikre energi- og fjernvarmeforsyningen

Byrådet har vedtaget en energistrategi med ambitionen om klimaneutralitet og fuld selvforsyning af vedvarende energi i kommunen. Det kræver beslutninger, hvor Udvikling, Miljø og Teknik spiller en central rolle som den koordinerende og myndighedsansvarlige enhed.

Et centralt element for målsætningen er en fremtidssikret fjernvarmeforsyning. Da det centrale kraftvarmeverk i Randers skal flyttes som følge af byudviklingen i Flodbyen Randers, står Udvikling, Miljø og Teknik – i samarbejde med det lokale forsyningsselskab – over for en særlig kompleks og omfattende opgave. Samtidig giver opgaven mulighed for at understøtte de langsigtede ambitioner om klimaneutralitet.

Forvaltningen skal sikre de nødvendige planlægnings- og myndighedsprocesser, der gør det muligt at realisere både energistrategiens intentioner og forsyningsselskabets planer for fremtidens fjernvarme inden for den krævede tidshorisont. Arbejdet kræver et tæt samarbejde med forsynings- og energiselskaber, lokale aktører og borgere. Samtidig skal der

udarbejdes klare og gennemarbejdede beslutningsgrundlag, der giver byrådet det nødvendige grundlag for at beslutte de ønskede retninger.

Føre intentionerne og ambitionerne med den Grønne Trepert ud i livet

Randers Kommune er en stor land- og landbrugskommune. Derfor er arbejdet med den grønne trepart en vigtig opgave. Udvikling, Miljø og Teknik har ligesom landets øvrige kommuner en stor opgave i at medvirke til at omsætte den Grønne Treparts omlægningsplaner til konkret handling gennem målrettet dialog og indsatser med lodsejere, erhverv og organisationer.

Opgaven omfatter blandt andet at drive processerne for udtagning af lavbundsjord, etablering af vådområder, skovrejsning og naturgenopretning efter de politisk fastsatte principper.

Det er nationalt bestemte målsætninger, der skal føres ud i livet, og udvikling, miljø og teknik har en væsentlig andel i at sikre klare beslutningsgrundlag, robuste processer og en høj grad af lokal involvering i gennemførelsen af projekterne samtidig med, at der sikres tæt politisk involvering.

Sikre et stærkt fokus på en effektiv ejendomsdrift- og udvikling

Randers Kommune er en stor ejendomsbesidder og Udvikling, Miljø og Teknik er ansvarlig for at sikre en effektiv, professionel og fremtidssikrende ejendomsdrift, hvor kommunens bygninger drives, vedligeholdes og udvikles ud fra klare prioriteringer, bæredygtige principper og solid totaløkonomi. Opgaven omfatter løbende vedligehold, energiforbedringer og optimering af drift på tværs af kommunens ejendomsportefølje.

Bygningsporteføljen er stor, kompleks og forskelligartet, og derfor er det vigtigt, at der er stærke processer og et højt serviceniveau over for institutioner og brugere.

Det er samtidig også udvikling, miljø og teknik, som er ansvarlig for alle kommunale nybyggerier. Derfor ligger det som en central forudsætning, at forvaltningen har effektiv styring fra idé til færdigt byggeri – med fokus på kvalitet, bæredygtighed og rettidig levering.

Det er et vigtigt indsatsområde for Udvikling, Miljø og Teknik, at der på området er tæt samarbejde med brugere, rådgivere, forvaltninger og politiske udvalg for at sikre, at bygningerne understøtter kommunens kerneopgaver bedst muligt.

Arbejde for at sikre bæredygtig og klimabevidst udvikling

Udvikling, Miljø og Teknik er det centrale omdrejningspunkt for at sikre fremdrift i Randers Kommunes Klimaplan, herunder koordinere indsatser på tværs af forvaltningen og sikre, at målene omsættes til konkrete tiltag med målbar effekt.

Der skal udarbejdes en opdatering af den eksisterende klimaplan, som bygger ovenpå de allerede igangværende indsatser, og prioriterer arbejdet med nye. Dette arbejde skal ske inden for en politisk prioriteret ramme.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Punkt 40: Fremtidens Randers Kommune – Strategisk plan og proces for udarbejdelse af udmøntningsplaner

00.16.00-G01-1-26

Resumé

Byrådet besluttede med budget 2024-2027 at igangsætte forandringsprojektet 'Fremtidens Randers Kommune'. Indledningsvist er udarbejdet en Hvidbog, som beskriver kommunens styrker, svagheder og problemstillinger samt udpeger de væsentligste temaer, der bør fokuseres på i det videre arbejde med 'Fremtidens Randers Kommune'. Med afsæt heri samt i inputs fra den efterfølgende proces med inddragelse af borgere, virksomheder, medarbejdere mv., udarbejdede forvaltningen i efteråret 2025 et første udkast til en strategisk plan, som i december 2025 blev godkendt af det afgående byråd og oversendt til det nye byråd. Det nye byråd – i forbindelse med et afholdt byrådsseminar - samt det nedsatte § 17, stk. 4-udvalg for 'Fremtidens Randers Kommune' har efterfølgende afgivet inputs til udkastet og den videre proces.

Med afsæt heri præsenteres i sagen forvaltningens justerede forslag til en strategisk plan for det videre arbejde med 'Fremtidens Randers Kommune'. Ligeledes beskrives den kommende proces for udarbejdelse og politisk behandling af udmøntningsplaner samt en gennemgang og opdatering af kommunens politikker i forlængelse heraf.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via økonomiudvalget,

1. at vedlagte forslag til strategisk plan for 'Fremtidens Randers Kommune' godkendes,
2. at forslaget til hvilke fagudvalg de fem overordnede målsætninger med tilhørende udmøntningsplaner forankres i, godkendes,
3. at den beskrevne proces for udarbejdelse og politisk behandling af udmøntningsplaner samt efterfølgende gennemgang og opdatering af kommunens politikker godkendes.

Beslutning

Indstilles godkendt med 9 stemmer for og 1 stemme imod. Imod stemte Østbroen.

Et ændringsforslag fra Østbroen om at Klimabåndet og Flodbyen ikke indgår blev forkastet med 1 stemme for og 9 stemmer imod. For stemte Østbroen.

Et ændringsforslag fra Velfærdslisten om at Børn- og skoleudvalget tilføjes i kategorien »særlig koordinations- og dialogforpligtelse« med hensyn til målsætningen »attraktiv bosætningskommune og boliger i bedre kvalitet«, blev godkendt.

Louise Høeg var fraværende.

Østbroen bemærkede følgende:

Østbroen er 99,9% enige i fremtidens Randers, men da Flodbyen og Klimabåndet (inkl. Klimabroen) som alene er en politisk vision og ikke en datadrevet udfordring i Fremtidens Randers, og at Flodbyen og Klimabåndet indgår i Strategi 5 Bedre Boliger, og Byrådet ikke vil udtage disse i det samlede dokument, så må vi desværre stemme nej, selvom vi er helt enig i de øvrige. Vi er heller ikke enige i at Flodbyen og Klimabåndet er afgørende for Randers Kommune, da man ved at løse de datadrevne udfordringer alene vil bringe Randers Kommune et helt andet sted hen, eksempelvis på overførselsindkomster etc.

Sagsfremstilling

Byrådet besluttede med budget 2024-2027 at igangsætte forandringsprojektet 'Fremtidens Randers Kommune'. Projektet er planlagt i tre faser, som med den opdaterede tidsplan nu ser således ud:

1. Udarbejdelse af en Hvidbog, som beskriver kommunens styrker, svagheder og problemstillinger samt udpeger væsentligste temaer, der bør fokuseres på i det videre arbejde med 'Fremtidens Randers Kommune' (2025),

2. Fastlæggelse af en strategisk plan og udarbejdelse af udmøntningsplaner med konkrete indsatser (ultimo 2025 – efteråret 2026),
3. Arbejdet med de konkrete løsninger (fra efteråret 2026).

Med afsæt i resultaterne, konklusionerne og anbefalingerne fra Hvidbogen samt inputs fra den efterfølgende proces med inddragelse af borgere, virksomheder, civilsamfund og medarbejdere mv., har forvaltningen i efteråret 2025 udarbejdet udkast til en strategisk plan.

Udkastet blev behandlet på byrådsmødet d. 15. december 2025, hvor det afgående byråd godkendte udkastet med henblik på oversendelse og videre behandling i det nye byråd.

På byrådets seminar d. 19.-20. februar 2026 drøftede det nye byråd det videre arbejde med 'Fremtidens Randers Kommune', herunder udkastet til en strategisk plan samt hvilken proces, der skal følge efter den endelige vedtagelse af planen. I den forbindelse afgav byrådet en række inputs til justeringer i udkastet til den strategiske plan.

Efterfølgende har det nedsatte § 17, stk. 4-udvalg for 'Fremtidens Randers Kommune' på deres første udvalgsmøde d. 25. februar 2026 samlet op på disse inputs og drøftet eventuelle yderligere inputs fra udvalget til den strategiske plan.

Nedenfor opsummeres de justeringer, som forvaltningen har foretaget i forslaget til den strategiske plan på baggrund af de forskellige inputs fra henholdsvis byrådsseminaret og mødet i § 17, stk. 4-udvalget. Det opdaterede forslag er vedlagt sagen som bilag. I forlængelse heraf skal det bemærkes, at nogle af de afgivne inputs har karakter af konkrete indsatser, som hører hjemme i den efterfølgende proces med formulering af konkrete initiativer. Forvaltningen sørger derfor for, at disse inputs bringes med videre til arbejdet med udmøntningsplanerne.

Efterfølgende beskrives processen for udarbejdelse og politisk behandling af udmøntningsplaner samt en derpå følgende gennemgang og opdatering af kommunens nuværende politikker.

Opdateret forslag til en strategisk plan

De væsentligste justeringer i forslaget til en strategisk plan sammenlignet med det udkast, som blev godkendt på byrådsmødet d. 15. december 2025, er opsummeret nedenfor:

Generelle bemærkninger og justeringer

- Titlen på afsnittet 'Sådan gør vi det' nederst i beskrivelsen af hver målsætning er ændret til 'Fokusområder'.
- Der er ikke i den strategiske plan indarbejdet konkrete måltal eller tidspunkter for, hvornår de enkelte mål skal være opfyldt. Det skyldes blandt andet, at det er snævert forbundet til en prioriteringsdiskussion i forhold til afsættelse af ressourcer mv. Spørgsmålet om formulering af måltal og ambitionsniveau foreslås i stedet drøftet – og eventuelt fastlagt – i forbindelse med det videre arbejde med udmøntningsplanerne.
- Afsnittet om 'Udmøntning' er opdateret med afsæt i byrådets inputs til den videre proces for udarbejdelse af udmøntningsplaner mv. (mere herom senere i sagen). Desuden er det understreget i afsnittet, at de fem målsætninger er gensidigt forbundne, og at det derfor er vigtigt at sikre en tæt og løbende koordinering på tværs af udmøntningsplanerne og de konkrete indsatser, som igangsættes. Endelig er det tilføjet, at de færdige udmøntningsplaner skal forstås som dynamiske planer, der løbende tilpasses indholdsmæssigt i takt med, at der fx opnås viden om effekten af indsatser eller opstår nye finansieringsmuligheder.

Målsætningen 'Færre børn og unge i udsatte positioner'

- Titlen er ændret til en mere fremadskuende og positiv formulering: 'Flere børn og unge i udsatte positioner skal løftes'.
- Vigtigheden af forebyggelse er forsøgt tydeliggjort yderligere i beskrivelsen.
- Det er tilføjet, at der i prioriteringen af indsatser lægges særligt vægt på de geografiske områder inden for kommunen, hvor flest børn og unge er udfordrede.

Målsætningen 'Færre borgere på kanten af arbejdsmarkedet'

- Titlen er ændret til en mere fremadskuende og positiv formulering: 'Flere selvforsørgende borgere'.
- Det er forsøgt tydeliggjort i beskrivelsen, at kommunen ønsker at investere i det, som virker (har effekt).

Målsætningen 'Flere private arbejdspladser'

- Titlen er ændret til 'En mere erhvervsvenlig kommune og flere arbejdspladser'.
- Det er tydeliggjort i beskrivelsen, at der forventes en mere opsøgende erhvervsservice fra kommunens side – både over for eksisterende virksomheder i kommunen, virksomheder, som overvejer at etablere sig i kommunen og virksomheder, som endnu ikke har tænkt i Randers Kommune som mulig lokation. Dette fordrer blandt andet, at kommunen til stadighed kan tilbyde attraktive erhvervsgrunde og også har et godt kendskab til andre muligheder for virksomhederne i eksisterende erhvervslejemål) mv. Sidstnævnte forhold forudsættes behandlet i det videre arbejde med udmøntningsplanen på området.
- Som et nyt fokusområde er tilføjet en ambition om at uddelegere kompetence til forvaltningen med henblik på at øge tempoet i kommunens erhvervsservice.
- Til fokusområdet om turisme er tilføjet et fokus på at udvikle nye turistattraktioner og udnytte mulighederne i regi af Grøn Trepert – dette skal blandt andet ses i sammenhæng med at sikre, at kommunen 'har noget på hylderne', som kan tiltrække gæster/turister til kommunen.
- Der er indarbejdet et mål om, at kommunen skal opfattes og være kendt som en erhvervsvenlig kommune.

Målsætningen 'Sundhed og trivsel'

- Vigtigheden af forebyggelse og tidlig indsats er forsøgt tydeliggjort yderligere i beskrivelsen – herunder er sundhedsplejen, tandplejen, daginstitutionerne og skolerne fremhævet som særligt centrale i dette arbejde.
- I beskrivelsen er tilføjet vigtigheden af sociale fællesskaber i forebyggelsesindsatsen på tværs af aldersgrupper.
- Der er indarbejdet et nyt fokusområde om aktiv anvendelse af viden og data på sundhedsområdet til udvikling og prioritering af indsatser.

Målsætningen 'Boliger i bedre kvalitet'

- Titlen er ændret til 'Attraktiv bosætningskommune og boliger i bedre kvalitet'.
- I beskrivelsen er temaet 'attraktiv bosætningskommune' udbygget, så det generelt udgør et større element i målsætningen. I den forbindelse er den grundlæggende forudsætning om 'En tydelig og sammenhængende kommunikations- og brandingindsats – med fokus på Randers Kommune som en attraktiv bosætningskommune' indarbejdet i beskrivelsen - og sløjfes dermed også som en grundlæggende forudsætning i den strategiske plan (jf. nedenfor).
- Betydningen af servicetilbud og kapacitet i de områder, hvor der ønskes mere tilflytning, er tilføjet beskrivelsen.
- I beskrivelsen er tilføjet en ambition om at kunne tilbyde blandede boligområder med fleksible boligtyper i varierende størrelse, som kan imødekomme beboernes skiftende behov gennem livets faser.
- Det er forsøgt tydeliggjort i beskrivelsen, at målsætningen dækker over boligmassen og bosætningsmønstre i hele kommunen. I den sammenhæng er tilføjet civilsamfundets rolle i en samlet bosætningsindsats med et forstærket fælles fokus på at fastholde, udvikle og styrke fællesskaber i lokalområderne.
- Som et nyt fokusområde er tilføjet muligheden for at anvende områdefornyelse som et aktivt redskab til forandring og fornyelse af nedslidte og problemramte områder.

De grundlæggende forudsætninger

- Temaet om en tydelig og sammenhængende kommunikations- og brandingindsats er sløjfet som grundlæggende forudsætning og er i stedet indarbejdet i målsætningen 'Attraktiv bosætningskommune og boliger i bedre kvalitet' (jf. ovenfor),

- Der er tilføjet en ny grundlæggende forudsætning, som retter fokus på vigtigheden af en proaktiv og strategisk indsats for at indhente ekstern finansiering til indsatserne i regi af 'Fremtidens Randers Kommune'.

Proces for fastlæggelse af udmøntningsplaner og opdatering af politikker

I det følgende beskrives processen for udarbejdelse og politisk behandling af udmøntningsplaner samt en derpå følgende gennemgang og opdatering af kommunens nuværende politikker.

Som beskrevet i forslaget til strategisk plan vil de fem overordnede målsætninger for 'Fremtidens Randers Kommune' blive ledsaget af hver sin udmøntningsplan med en beskrivelse af, hvilke konkrete indsatser der igangsættes for at opnå målsætningerne. Hver udmøntningsplan forankres i det mest relevante fagudvalg (hovedansvar), som samtidigt får en særlig koordinations- og dialogforpligtelse med henholdsvis §17, stk. 4-udvalget for Fremtidens Randers Kommune samt andre fagudvalg, jf. oversigten nedenfor:

Overordnet målsætning	Hovedansvar	Særlig koordinations- og dialogforpligtelse
Flere børn og unge i udsatte positioner skal løftes	Børn- og Skoleudvalget	Fremtidens Randers Kommune-udvalget Social- og Arbejdsmarkedsudvalget Sundheds-, Idræts- og Kulturudvalget
Flere selvforsørgende borgere	Social- og Arbejdsmarkedsudvalget	Fremtidens Randers Kommune-udvalget Sundheds-, Idræts- og Kulturudvalget
En mere erhvervsvenlig kommune og flere arbejdspladser	Erhvervs- og Planudvalget	Fremtidens Randers Kommune-udvalget Landdistriktsudvalget Social- og Arbejdsmarkedsudvalget Miljø- og Teknikudvalget
Øget sundhed og trivsel	Sundheds-, Idræts- og Kulturudvalget	Fremtidens Randers Kommune-udvalget Social- og Arbejdsmarkedsudvalget Børn- og Skoleudvalget Omsorgsudvalget
Attraktiv bosætningskommune og boliger i bedre kvalitet	Erhvervs- og Planudvalget	Fremtidens Randers Kommune-udvalget Landdistriktsudvalget Miljø- og Teknikudvalget

Administrativt nedsættes der en styregruppe for arbejdet (direktørniveau) med henblik på tværgående koordination. Herudover nedsættes der en arbejds-/koordinationsgruppe for hver udmøntningsplan med en fagdirektør som tovholder, som administrativt er ansvarlig for at udarbejde forslag til udmøntningsplanen og i samspil med de respektive udvalgsformænd og fagudvalg tilrettelægge den tilhørende politiske dialog og koordination mellem de politiske udvalg.

Den administrative arbejds-/koordinationsgruppe planlægges undervejs suppleret med forskere og øvrige relevante videnspersoner fra Aalborg Universitet (i regi af den indgåede samarbejdsaftale med Aalborg Universitet om 'Fremtidens Randers Kommune', godkendt på byrådsmødet d. 15. december 2025).

Involvering af interessenter, borgere mv. sker som udgangspunkt i regi af arbejdet med de enkelte udmøntningsplaner - dog således, at der gennemføres et fælles borger- og interessentmøde på tværs af de fem udmøntningsplaner d. 16. juni 2026. §17, stk. 4-udvalget for Fremtidens Randers Kommune får ansvaret for at tilrettelægge og gennemføre dette arrangement.

Som en del af arbejdet med udmøntningsplanerne vil relevante dele af kommunens nuværende politikker blive gennemgået med henblik på at identificere eventuelle emner/initiativer, som med fordel kan videreføres, indgå og/eller konkretiseres i de enkelte udmøntningsplaner.

Udmøntningsplanerne færdiggøres i et første udkast, så de er klar til byrådsmødet d. 24. august 2026 – og dermed kan indgå i baggrundsmaterialet for de politiske forhandlinger om budget 2027-2030. Efterfølgende færdiggøres udmøntningsplanerne inden for de økonomiske rammer, som politisk fastlægges i det endelige budget 2027-2030.

I forlængelse heraf gennemføres en proces, hvor der – med afsæt i indholdet fra udmøntningsplanerne – træffes politisk beslutning om, hvilke af kommunens nuværende politikker som skal tilrettes, sammenlægges eller eventuelt udgå.

På byrådsmødet i april 2026 fremsendes forslag til en tilpasning af Randers Kommunes styringsmodel (Randersmodellen). I den forbindelse vil det blive foreslået, at kommunens eksisterende Vision 2030 erstattes af den overordnede vision omkring 'Fremtidens Randers Kommune', og at kommunens politikker fremadrettet er gældende, indtil det politisk besluttet, at de skal ændres – og at de ikke længere pr. automatik skal revideres og genvedtages i løbet af det første år i byrådets valgperiode.

Økonomi

Byrådet afsatte med budget 2024-2027 1,75 mio. kr. til 'Fremtidens Randers Kommune' – konkret til udarbejdelsen af Hvidbogen, gennemførelse af en kommunikations- og inddragelsesproces samt udarbejdelsen af en strategisk plan. De gennemførte aktiviteter er holdt inden for den fastlagte økonomiske ramme.

Efterfølgende har byrådet med budget 2026-29 afsat 2,5 mio. kr. årligt i 2026 og 2027 til at videreføre processen og igangsætte prøvehandlinger i forlængelse af den strategiske plan for 'Fremtidens Randers Kommune' samt til udarbejdelse af et oplæg om borgerinddragelse og demokratiske processer. §17, stk. 4-udvalget for Fremtidens Randers Kommune har i den forbindelse adgang til at indstille til økonomiudvalget og byrådet om prioritering af midlerne.

Som beskrevet ovenfor vil første udkast til udmøntningsplaner indgå som baggrundsmateriale til de politiske forhandlinger om budget 2027-2030 mhp. politisk fastlæggelse af den økonomiske ramme for det videre arbejde.

Som det fremgår af forslaget til den strategiske plan, vil der desuden fremadrettet skulle foregå en styrket indsats for at afsøge og forfølge mulighederne for at indhente ekstern finansiering hos fonde og eventuelt andre relevante finansieringskilder til gennemførelse af konkrete indsatser.

Videre proces

I forlængelse af byrådsmødet igangsættes arbejdet med udarbejdelse af de fem udmøntningsplaner.

Bilag

Strategisk plan for Fremtidens Randers

Punkt 41: Repræsentantskabsvalg Verdo 2026

00.01.00-G01-10-26

Resumé

Verdos øverste myndighed er repræsentantskabet, der består af 84 medlemmer. Valg til repræsentantskabet sker i februar-april 2026 for valgperioden 1. juni 2026 til 31. maj 2030.

Forvaltningen forelægger for økonomiudvalget og byrådet grundlag for stillingtagen til, hvordan kommunens stemmeandel skal anvendes til afstemning til repræsentantskabet.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via økonomiudvalget

1. at Randers Kommunes 389 stemmer til repræsentantskabsvalget ved Verdo 2026 fordeles som beskrevet i sagsfremstillingen.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Louise Høeg var fraværende.

Sagsfremstilling

Valg til repræsentantskabet i energikoncernen Verdo sker i perioden februar-april 2026. Valgperioden er 1. juni 2026 til 31. maj 2030. Kandidater skal være opstillet, med stillere, senest den 20. marts 2026 og der kan stemmes i perioden 17. april til 24. april 2026.

Repræsentantskabet er den øverste myndighed i energikoncernen Verdo. Det består af maksimalt 84 medlemmer, som bliver valgt for fire år i to kredse: Randers og Herning. I Randers skal vælges 56 medlemmer af og blandt selskabets andelshavere i Randers, mens der i Herning skal vælges 28 af og blandt selskabets andelshavere i Herning.

Info om valg til Verdos repræsentantskab 2026

Der er tale om et forbrugervalg, og eftersom kommunen er aftager i Verdos selskaber, ønskes der en stillingtagen til, hvordan kommunens stemmer skal anvendes.

Andelshavere i Verdos selskaber er valgbare, og det samme gør sig gældende for en eventuel repræsentant, som opstilles af virksomheder og myndigheder. En sådan repræsentant behøver ikke være andelshaver i Verdo, da denne afleder sin kompetence fra den myndighed denne repræsenterer.

Seneste frist for opstilling af kandidater var den 20. marts 2026, hvilket byrådet tidligere er blevet orienteret om via mail.

Fredsvalg

Hvis antallet af opstillede kandidater er færre end det samlede antal pladser i repræsentantskabet afholdes der fredsvalg. Ved valget i 2022 var der opstillet 69 kandidater, og der var 85 pladser i repræsentantskabet. Der var således opstillet færre kandidater end det samlede antal pladser i repræsentantskabet, og der blev derfor afholdt fredsvalg.

Fordeling af stemmer ved valget i 2026

Verdo har oplyst, at Randers Kommune råder over 389 stemmeberettigede målere.

Forvaltningen foreslår, at Randers Kommunes 389 stemmer fordeles efter den d'Hondtske metode. Fordelingen vil være som følgende:

Valggruppe 1	226
Valggruppe 2	163

Socialistisk Folkeparti	64
Enhedslisten	12
Velfærdslisten	12
Østbroen	25
Danmarksdemokraterne	38
Det Konservative Folkeparti	25
Liberal Alliance	12
Dansk Folkeparti	38
Socialdemokratiet	88
Venstre	63
Radikale Venstre	12

Økonomiudvalget og byrådet skal tage stilling til, hvorledes kommunens stemmeandel skal fordeles.

Afgivelse af stemmer

Den 30. marts 2026 offentliggør Verdo de opstillede kandidater. Hvis der er opstillet færre kandidater end der er pladser i repræsentantskabet, afholdes der som nævnt ovenfor et fredsvalg.

Hvis der er opstillet flere kandidater end der er pladser, afholdes der valg i perioden 17. - 24. april 2026.

Såfremt der afholdes valg, skal partierne melde ind til byrådssekretariatet, hvem de ønsker at stemme på. Byrådssekretariatet afgiver derefter kommunens stemmer ud fra partiernes ønsker. Hvis dette bliver aktuelt, vil byrådssekretariatet i starten af april udsende en mail, hvori processen for dette uddybes nærmere.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Videre proces

Opstilling af kandidater skal ske senest den 20. marts 2026. Kandidater offentliggøres den 30. marts 2026. Stemmer kan afgives i perioden mellem 17. og 24. april 2026. Byrådssekretariatet sender en mail med uddybning af processen omkring stemmeafgivning i starten af april.

Punkt 42: Principbeslutning om etablering af IT-serviceorganisation

85.15.00-A00-1-26

Resumé

Der skal træffes principbeslutning om, at Randers Kommune i samarbejde med de øvrige midtjyske kommuner arbejder videre med at forberede etablering af - og indgå i - en tværkommunal IT-serviceorganisation.

Såfremt Randers Kommune med de øvrige kommuner, skal kunne levere på regeringens mål om etablering af en IT-serviceorganisation per 1. januar 2027, vurderes det afgørende, at byrådet tilkendegiver, at der kan arbejdes videre med de retningsgivende spor i nærværende indstilling. Idet der vil være flere uafklarede forhold, forventes der behov for flere politiske behandlinger i løbet af 2026.

Byrådet skal i efteråret 2026 træffe endelig beslutning om forpligtende deltagelse i en ny IT-serviceorganisation, herunder endelige organisationsform, opgaveoverdragelse, finansieringsmodel mv.

Indstilling

Det indstilles til byrådet via økonomiudvalget,

1. At det tilkendegives, at Randers Kommune har til hensigt at indgå samarbejde med kommunerne i Region Midtjylland om at indgå i oprettelsen af en midtjysk IT-serviceorganisation.
2. At det tilkendegives, at Randers Kommune, sammen med de øvrige kommuner i Region Midtjylland, har til hensigt at stifte et aktieselskab (A/S) til etablering af IT-serviceorganisationen.
3. At det godkendes, at Randers Kommune indgår i en transitionsorganisation med bred repræsentation fra de midtjyske kommuner, med Aarhus Kommune som tovholder, med henblik på at forberede etableringen af den nye IT-serviceorganisation samt planlægge og gennemføre transitionen i egen kommune. Transitionssekretariat placeres i Aarhus. Permanent placering for den kommende IT-serviceorganisation afklares senere på politisk niveau.
4. At Randers Kommunes økonomiske bidrag til hhv. transitionsøkonomi (i 2026) og driftsøkonomi for organisationsetablering (i 2027) godkendes.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Louise Høeg var fraværende.

Sagsfremstilling

1. Hvorfor fremsendes indstillingen?

I økonomiaftalen mellem regeringen og kommunerne for 2026 (ØA26) er det aftalt, at ”kommunerne senest d. 1. januar 2027 vil etablere sig i nye, tværkommunale samarbejder i form af 4-5 kommunale it-serviceorganisationer med geografisk udgangspunkt i de fire regioner. De nye IT-serviceorganisationer oprettes som kommunale enheder og vil inden udgangen af 2027 overtage kommunernes drift af server- og net-værksinfrastruktur.”

I aftalen fremgår det, at formålet med samlingen af IT-driftsopgaverne bl.a. er at øge cybersikkerheden i kommunerne. Desuden er det formålet at understøtte muligheden for at rekruttere og fastholde it-specialister, som for nogle kommuner er tiltagende svært.

IT-serviceorganisationerne skal overtage dele af kommunernes drift af server- og netværksinfrastruktur. Det endelige omfang, af opgaver som skal overdrages, er ikke afklaret på nuværende tidspunkt, men vil udgøre en væsentlig del af den samlede server- og netværksdrift, som på nuværende tidspunkt varetages af den enkelte kommune.

Byrådet træffer formel beslutning om den konkrete opgaveoverdragelse i en særskilt indstilling i løbet af 2026.

2. Hvilken værdi skabes for borgere og samfund?

Etablering af IT-serviceorganisationerne skal bidrage til at øge cybersikkerheden, fagligheden og IT-miljøerne i kommunerne. Dette vil også øge driftssikkerheden på tværs af kommunerne. På sigt er det også forventningen, at der med etableringen kan sikres en mere effektiv drift og stordriftsfordele gennem standardisering og fælles løsninger på tværs af kommunerne.

I arbejdet med at etablere den midtjyske IT-serviceorganisation vil der blandt andet blive udarbejdet et fælles målbillede, som i væsentlig grad definerer målene, og den tilsigtede værdi, med etableringen.

Det kommende målbillede, samt yderligere relevant materiale, vil blive forelagt i de kommende politiske behandlinger.

3. Hvad, hvem og hvordan?

Samarbejdskommuner

KD-net (kommunaldirektørnetværket i Region Midtjylland) har på mødet d. 11. december 2025 (og genbekræftet på mødet d. 30. januar 2026) givet opbakning til at indlede et samarbejde om etablering af en fælles IT-serviceorganisation blandt kommunerne i regionen.

Den administrative beslutning om at indgå i en midtjysk IT-serviceorganisation skal behandles politisk.

Organisationsform

KD-net har på mødet d. 30. januar 2026 givet opbakning til at etablere en enhed organiseret som et aktieselskab (A/S), baseret på de foreliggende vurderinger af mulige organisationsformer og de fem prioriterede hensyn.

Den administrative beslutning beror på ekstern bistand fra advokatfirmaet Poul Schmith, som har lagt fem prioriterede hensyn til grund for vurderingen af den bedst egnede organisationsform blandt flere mulige, herunder hensynet til et differentieret serviceniveau for den enkelte kommune.

For nærmere beskrivelse om grundlaget for anbefalingen af organisationsform henvises til bilag 1.

Den administrative beslutning om at etablere en enhed organiseret som et aktieselskab (A/S) skal behandles politisk.

Når kommunerne har truffet principbeslutning om at indgå i samarbejde og om organisationsformen for dette, skal der umiddelbart efter beslutningen udarbejdes vedtægter, styrelsesramme og andre relevante juridiske dokumenter med henblik på endelig vedtagelse af selskabsmodel i løbet af 2026. Dette inkluderer udarbejdelse af en ejeraftale, hvori ejerne kan indgå aftaler med hinanden om deres fælles forpligtigelser i relation til selskabet, samt en eventuel ejerstrategi, hvori ejernes forventninger til selskabet kan beskrives. I denne proces vil muligheder for indflydelse, udpegninger, godkendelsesbeføjelser i særlige anliggender og eventuelle differentierede serviceniveauer blive beskrevet.

Dette arbejde udføres af den kommende transitionsorganisation og vil i nogen grad blive understøttet af KL.

Transitionsorganisation

Til facilitering af opgaven med at etablere den kommende IT-serviceorganisation foreslås det at opbygge en 'transitionsorganisation', der kan løfte opgaven.

KD-net har på mødet d. 30. januar 2026 tiltrådt oplæg til transitionsorganisation med hensigt om at sikre bred repræsentation af de midtjyske kommuner, herunder geografisk balance (øst/vest) og kommunestørrelse (stor/lille) og med Aarhus Kommune som tovholder. KD-net tiltrådte yderligere at transitionssekretariatet placeres i Aarhus og der udpeges en fælles transitionsmanager, der driver opgaven i samarbejde med det øvrige sekretariat og kommunerne. Permanent placering for den kommende IT-serviceorganisation afklares senere på politisk niveau.

Transitionssekretariatet skal opbygges og der planlægges rekruttering af yderligere fælles ressourcer. Transitionssekretariatet arbejder ud fra en governancemodel besluttet af KD-net.

Det er vigtigt, at transitionsorganisationen er bredt repræsenteret, og at deltagelse i transitionsorganisationen er forpligtende.

Den administrative beslutning om at tiltræde oplæg til transitionsorganisation skal behandles politisk.

Opgavesnit

Den kommende IT-serviceorganisation vil overtage ansvaret for centrale opgaver inden for både netværks- og serverdrift, som i dag håndteres i kommunerne.

Det endelige opgavesnit skal besluttes mellem IT-serviceorganisationen og kommunalbestyrelserne ud fra en konkret vurdering og på baggrund af mål og principper for samarbejdet.

Drøftelser omkring opgavesnit, mål og principper for samarbejdet, herunder eventuelle muligheder og rammer for differentierede serviceniveauer, pågår i KD-net regi, men er endnu for tidligt at behandle i den første indstilling. Behandling – og beslutning herom – sker i de senere politiske behandlinger.

4. Hvilke ressourcer kræves?

Økonomi og finansiering vurderes at være et komplekst område for de kommende IT-serviceorganisationer. Det gælder både transitionen og den fremtidige drift.

De konkrete økonomiske ressourcer for Randers Kommune, som over-drages til den nye IT-serviceorganisation, afhænger af, hvilke opgaver der besluttet placeret i IT-serviceorganisationen. Der er i Økonomiaftalen for 2026 ikke afsat midler til transitionsorganisationen.

Herefter skal der træffes beslutning om finansieringsmodel, ift. hvordan selskabet skal finansieres i etableringsfasen, samt den varige drift, der forudsættes finansieret af betalinger fra kommunerne for levering af ydelser. Opgavesnit, udgifter og finansieringsmodel er tæt forbundne og vil blive præsenteret i en særskilt indstilling i løbet af 2026.

For økonomien i det samlede projekt (etablering af IT-serviceorganisation) skelnes der mellem tre niveauer:

1. Transitionsøkonomi (2026): Forudsætningsskabende initiativer forud for etablering af selskab, herunder analyse, ekstern rådgivning, frikøb af medarbejdere og ansættelse af fælles ressourcer. Der forventes at være udgifter hertil i 2026.
2. Driftsøkonomi for organisationsetablering (2027): Kapitalindskud, apportindskud (indskud af aktiver), indkøb, ansættelse af ressourcer, ekstern rådgivning der understøtter den konkrete etablering af selskabet og opbygning af IT-driftsorganisation. I forhold til ansættelse af ressourcer ifm. med transitionen vil der bl.a. blive tale om frikøb af ressourcer hos kommunerne. Der forventes at være udgifter hertil i 2027. Det forventes, at der vil være behov for 3 medarbejdere i transitionsorganisationen. Medarbejderressourcerne vil sandsynligvis findes ved frikøb af medarbejdere i kommunerne. I forbindelse med medarbejderressourcer til den varige driftsorganisation vil der senere blive iværksat en proces ift. medarbejderoverdragelse fra kommunerne til driftscentret. Der vil senere blive udarbejdet en sag herom.
3. Driftsøkonomi: IT-driftsorganisationen er færdigetableret og leverer ydelser til kommunerne. Konstellationen er kommunerne som ejere og kunder og IT-driftsorganisationen som leverandør. Dette vedrører således den varige drift af IT-enheden finansieret af de deltagende kommuner.

I 2026 udgør Randers Kommunes andel 374.898,76 kr. til projektøkonomi. I 2027 udgør Randers Kommunes andel 335.611,71 kr. til driftsøkonomi for organisationsetablering.

De samlede udgifter i 2026 på 5,2 mio. kr. og 4,6 mio. kr. i 2027 er det økonomiske udgangspunkt for udgifterne vedrørende transitionsøkonomien (2026) og driftsøkonomi for organisationsetablering (2027). Det bemærkes dog, at der kan komme behov for yderligere finansiering, henset til at projektet fortsat er i et tidligt stadie. Hvis der er behov for yderligere finansiering, vil dette blive fremsendt til behandling politisk.

Et samlet overblik over kommunernes andel for hhv. 2026 (transitions-økonomi) og 2027 (driftsøkonomi for organisationsetablering) fremgår af bilag 2.

Randers Kommunes udgifter i 2026 og 2027 på i alt 710.000 kr. afholdes indenfor de eksisterende budgetter afsat på IT-området. (inkl. nedennævnte muligheder for anlægstilskud og lånefinansiering). Hvis investeringsbehovet senere viser sig at overstige mulighederne indenfor IT-områdets økonomiske rammer, vil byrådet få forelagt en sag herom.

Transitionen vil i sig selv bære nogle omkostninger eksempelvis til investering i ny hardware, yderligere licenser og værktøjer til migrering. Disse omkostninger skal afholdes samtidigt med at eksisterende driftsudgifter i kommunerne skal fastholdes i transitionsfasen.

Kommunernes Landsforening (KL) vurderer, at der vil være ekstraudgifter ved at etablere de nye organisationer som vil fordyre driften, samt behov for investering i cybersikkerhed som også vil give øgede krav til omkostninger på området. Endelig afklaring om omfang og evt. behov for investering, afhænger af det endelige opgavesnit og serviceniveau mv.

I økonomiaftalen mellem regeringen og kommunerne for 2026 vurderer parterne (regeringen og KL), ”at samlingen af kommunernes drift af basis-it kan tilvejebringe et potentiale på 210-265 mio. kr. årligt, som fastholdes i kommunerne. Potentialet er behæftet med væsentlig usikkerhed. Staten medfinansierer således investeringerne forbundet med implementeringen, mens kommunerne beholder gevinsten.”

Anlægstilskud og lånepulje

Økonomiaftalen for 2026 indebærer et ekstraordinært løft af kommunernes anlægsramme (90 mio. kr. i 2026 og 100 mio. kr. i 2027-2029) samt etablering af en lånepulje til implementering af de nye IT-serviceorganisationer (90 mio. kr. i 2026 og 100 mio. kr. årligt i perioden 2027-2029).

Rammer og kriterier for lånepuljen er endnu ikke fastlagt. En nærmere udmelding forventes inden udgangen af 1. kvartal 2026.

Mulighederne for at anvende anlægstilskud og lånepulje i de enkelte kommuner vil blive afklaret, når de endelige rammer foreligger.

De samlede økonomiske forhold omkring etablering af IT-serviceorganisationens transitions- og driftsøkonomi (pkt. 2 og 3) vil blive forelagt til politisk behandling på et senere tidspunkt.

5. Hvordan følges der op?

Der forventes i alt tre politiske behandlinger i løbet af 2026 med henblik på løbende stillingtagen ved nærmere afklaringer samt tæt involvering og opfølgning. De øvrige behandlinger vedrører blandt andet økonomi, organisering, vedtægter, ejerftale, ejerstrategi, opgavesnit og opgaveoverdragelse.

Tids- og faseplan for det kommende arbejde, samt kommende politiske behandlinger, fremgår af bilag 3.

På møde den 23. februar er sagen drøftet i IT & Digitaliserings Personalemøde med MED-status. Dagsorden og referat er vedhæftet som bilag 4.

Økonomi

Der henvises til sagsfremstillingen

Bilag

Bilag 1 - Valg af organisationsform

Bilag 2 - Samlet overblik for transitionsøkonomi og driftsøkonomi for organisationsetablering i 2026 og 2027

Bilag 3 - Tids- og faseplan 2026

Bilag 4 - Dagsorden til Personalemøde med MED-status 23.2.2026 med referat

Punkt 43: Finansrapport 2025 og restlåneoptagelse vedr. låneramme 2025

00.01.00-S55-3-26

Resumé

I henhold til kommunens finansielle strategi skal der ved årsafslutningen gives en afrapportering vedrørende kommunens finansielle forhold på både aktiv- og passivside. I vedlagte finansrapport gives derfor en samlet status over udviklingen i 2025, ligesom forventningerne til afkastet i 2026 og frem beskrives.

Lånerammen for 2025 er endeligt opgjort i forbindelse med regnskabsafslutningen, og der ansøges derfor om anlægsbevilling til låneoptagelse på 104,3 mio. kr., hvoraf 57,0 mio. kr. vedrører Nordic Waste.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via økonomiudvalget

1. at finansrapporten for 2025 tages til efterretning,
2. at der gives anlægsbevilling til låneoptagelse på 47,3 mio. kr. vedr. den ordinære låneramme,
3. at der gives en anlægsbevilling til låneoptagelse på 57,0 mio. kr. vedrørende Nordic Waste,
4. at genberegningen af provisionssatserne for garantier til forsyningsselskaber ikke giver anledning til ændringer.

Beslutning

ad. 1. Indstilles taget til efterretning.

ad. 2. Indstilles godkendt.

ad. 3. Indstilles godkendt med 8 stemmer for og 2 stemmer imod. Imod stemte Østbroen og Dansk Folkeparti.

ad. 4. Indstilles godkendt

Et ændringsforslag fra Østbroen om at budgetvedtagelsen fra 2019-2022 ophører vedr. at låneoptag i Havnearealer tilgår opsparing til Klimabroen, og at de derfor tilgår anden prioriteringer som eks. Byg.vedligehold, vejvedligehold, institutioner m.m. blev forkastet med 1 stemme for og 9 stemmer imod. For stemte Østbroen.

Louise Høeg var fraværende.

Østbroen bemærkede følgende:

Østbroen stemmer imod at optage yderligere lån til NW, dels fordi Statsministeren lovede at Randers Kommunes Borgere ikke skal betale, men også fordi at man i kommunens budget betragter dette som en mellemfinansiering, og derved får man ikke et retvisende billede af Kommunens reelle økonomiske situation.

At låne endnu flere penge er ikke vejen frem, da de fremtidige afdrag og renter vil få enorme konsekvenser på kommunens fremtidige budgetter og drift.

Sagsfremstilling

Nedenfor beskrives resultatet for 2025 opdelt på henholdsvis aktiv- og passivside.

Aktivside

På aktivside redegøres der for afkastet på PM-aftalerne (portefølje i ekstern kapitalforvaltning) samt afkastet på kommunens korte obligationsbeholdning.

Randers Kommune har PM-aftaler med hhv. Nordea og Sydbank på i alt 624,4 mio. kr. pr. 31/12 2025. Sammensætningen og forvaltningen af porteføljerne sker i henhold til de rammer som er fastsat i kommunens finansielle strategi.

Afkastet i 2025 har været 3,04% (Nordea) og 3,61% (Sydbank). Sammenholdes afkastet i 2025 med Randers Kommunes netværk på det finansielle område kan det konkluderes, at afkastet har været konkurrencedygtigt.

Afkastresultatet for 2025 viser desuden, at det (endnu engang) er aktieafkastet, der trækker det samlede resultat op. Aktieafkastet har således været 5,76%-6,40% mens afkastet på obligationer har været 2,16%-3,25%.

Den korte obligationsbeholdning hos Nordea udgjorde 121,0 mio. kr. ultimo 2025 og afkastet herpå var positivt med 2,74%. Dette er væsentligt højere end den gennemsnitlige indskudsbevisrente som er udgangspunktet for forrentningen af koncernkontoen (den løbende konto) hos Nordea.

Forvaltningen vil fortsat løbende følge udviklingen i 2026 med henblik på at vurdere, om en del af obligationsbeholdningen bør realiseres og overgå enten til den løbende konto eller placeres i en af de to PM-aftaler.

Passiv siden

Den skattefinansierede gæld (som er omfattet af gældsplejeaftale med Nordea) udgør 1.200,3 mio. kr. ultimo 2025. Låneporteføljen er vokset ekstraordinært i 2025 som følge af låneoptagelse til finansiering af udgifterne til Nordic Waste på 290,6 mio. kr. i 2023 og 2024.

Fordelingen mellem fast og variabel rente er 71/29 og er i overensstemmelse med rammerne i den finansielle strategi. Der ses i øjeblikket et rentespænd mellem den lange faste rente og den korte variable rente på ca. 0,9 %. På den baggrund opererer forvaltningen i øjeblikket med et udgangspunkt, hvor den variable andel af porteføljen forventes øget i forbindelse med kommende lånoptagelser.

Ultimo 2025 havde Randers Kommune 20 aftaler om renteafdækning (såkaldte renteswaps). Den samlede positive værdi af disse er ultimo 2025 ca. 32 mio. kr. Denne værdi er kort fortalt udtryk for, at den gennemsnitlige (vægtede) faste rente på disse aftaler er lavere end den nuværende markedsrente.

Tilbudsinhentning hovedbankforbindelse

Den nuværende bankaftale med Nordea udløber ultimo 2026. Der skal derfor foretages en ny tilbudsinhentning for perioden 2027-2030 (evt. med mulighed for forlængelse).

Tilbudsmaterialet for den nye periode vil blive udsendt inden sommerferien. Inden da vil Økonomiudvalget (i møde den 15. juni 2025) blive forelagt udkast til rammer for tilbudsmaterialet – herunder udvælgelseskriterier, minimumskrav og tildelingskriterier.

Økonomiudvalget vil på møde i oktober måned behandle indstilling om valg af bankforbindelse, hvorefter den nye bankaftale vil blive implementeret frem mod årsskiftet 2027.

Genberegning af garantiprovisionssatser for 2026

Byrådet godkendte i januar 2025 nye retningslinjer for kommunal garantistillelse. I samme forbindelse blev der godkendt en række udvidede tiltag som supplement til sagsbehandlingen. Det blev bl.a. besluttet, at der årligt i forbindelse med regnskabsafslutningen udarbejdes en uddybende afrapportering om kommunens stillede garantier. I afrapporteringen indgår en revurdering af selskabets økonomi på grundlag af den seneste årsrapport. Denne vurdering lægges til grund for en revurdering af provisionssatserne samt forslag til eventuelle justering af satserne, såfremt der er sket betydelige ændringer i den samlede risiko forbundet med kommunens garantistillelse.

Genberegningen af provisionssatserne viser en lavere provisionssats for 7 selskaber og en højere for 5 selskaber. Særligt for Værum Ørum er satsen betydeligt højere end før. Dette hænger sammen med, at selskabet har foretaget en række investeringer inden for de seneste år, og derfor er garantisummen pr. forbruger høj på nuværende tidspunkt. Dette vil altid gøre sig gældende for selskaber, som foretager mange nye investeringer inden for kort tid. For et enkelt selskab viser beregningen en uændret sats.

Ændringerne skyldes alene den nye beregningsmetode. Det er forvaltningens vurdering, at der ikke er sket betydelige ændringer i den samlede risiko forbundet med kommunens garantistillelse. Forvaltningen anbefaler på den baggrund, at der ikke ændres i de nuværende garantiprovisionssatser.

Økonomi

Afkastet i 2025 er indarbejdet i regnskabet for 2025.

Randers Kommunes to PM forvaltere forventer et afkast i 2026 på ca. 3,5%. Og på den korte obligationsbeholdning forventes et afkast på ca. 2,5%.

Skønnet over afkastet i 2026 er behæftet med betydelig usikkerhed bl.a. som følge af de sikkerhedspolitiske spændinger i verden.

Som følge af den anspændte geopolitiske situation er rentesatsen for de likvide aktier forudsat til 2,5% i både 2026 og 2027 mens niveauet er hævet til 3,5% i 2028 og 2029. På passivside er der budgetteret med en rentesats for den variable del af porteføljen på 3,5% i 2026 og frem.

Det budgetterede niveau på både aktivside og passivside forventes at dække renteudgifter/renteindtægter ved de nuværende forventninger til renteutviklingen.

Lånerammen er endeligt opgjort i forbindelse med regnskabsafslutningen. Den samlede låneramme for 2025 udgør 104,3 mio. kr. - heraf vedrører 57,0 mio. kr. Nordic Waste (inkl. reetablering af Gl. Aarhusvej). Randers Kommune har modtaget en særskilt dispensation fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet til at lånefinansiere disse udgifter med 30 årige lån, hvoraf de første 5 år er afdragsfrie. Forvaltningen foreslår, at denne lånemulighed udnyttes fuldt ud. Dispensationen dækker udgifter op til 375 mio. kr. Med årets låneoptagelse er der dermed udnyttet (290,6 mio. kr. + 57,0 mio. kr.) 347,6 mio. kr. af den samlede dispensation på 375 mio. kr.

Jf. den af byrådet besluttede kompetencefordeling er borgmesteren bemyndiget til at gennemføre låneoptagelsen og træffe beslutning om valg af låntype efter indstilling fra forvaltningen.

I opgørelsen af lånerammen indgår investeringer i Randers Havn, som havnen ikke selv har belånt. Disse investeringer udgør 7,2 mio. kr. Beløbet er øremærket til opsparing til klimabroen, jf. byrådets beslutning truffet i forbindelse med vedtagelsen af budget 2019-2022.

Bilag

Finansrapport 2025 (notat)

Punkt 44: Budgetprocedure 2027-30

00.01.00-S55-4-25

Resumé

Forvaltningen har udarbejdet forslag til budgetprocedure 2027-30. I lighed med de seneste år indebærer forslaget, at direktionen bemyndiges til at udarbejde et budgetforslag i balance.

Det foreslås, at byrådet tager stilling til om der i budgetforslaget skal indarbejdes et nyt effektiviserings-/besparelseskraft på 20 mio. kr. i 2030 (svarende til 0,4% af kommunens årlige serviceudgifter). Hvis byrådet beslutter at indarbejde et yderligere effektiviseringskrav i 2030 foreslås desuden, at det nye krav placeres som en central pulje under økonomiudvalget til senere udmøntning (ligesom puljen for 2029). Forslaget om udskydelse af den konkrete udmøntning skal ses i lyset af den kommende udligningsreform, der forventes at træde i kraft fra og med 2029.

Budgetproceduren indeholder forslag til tidsplan. Som noget nyt foreslås, at der ultimo august/primus september afholdes et informationsmøde målrettet borgere m.fl. I lighed med tidligere år vil MED-systemet blive inddraget løbende i budgetprocessen – indledningsvis omkring selve budgetprocessen/tidsplanen og senere i form af dialog-møder med økonomiudvalget samt orientering om budgetmaterialet og den politisk indgåede budgetaftale.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via økonomiudvalget,

1. at der tages stilling til, om der i budgetforslaget 2027-30 skal indarbejdes et nyt effektiviserings-/besparelseskraft på 20 mio. kr. i 2030 til senere udmøntning (svarende til 0,4% af kommunens årlige serviceudgifter).
2. at direktionen bemyndiges til at udarbejde et budgetforslag i balance med udgangspunkt i kommunens primære styringsmål.
3. at budgetproceduren for 2027-30 (inkl. tids- og aktivitetsplan) i øvrigt godkendes, jf. vedlagte notat.

Beslutning

ad. 1. Der indarbejdes et effektiviseringskrav som foreslået blev godkendt med 6 stemmer for og 1 stemme imod. Imod stemte Østbroen. Venstre og Socialdemokratiet undlod at stemme.

ad.2-3: Godkendt med 7 stemmer for. Venstre og Socialdemokratiet undlod at stemme.

Louise Høeg var fraværende.

Et ændringsforslag fra Liberal Alliance, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Velfærdslisten, Enhedslisten, Østbroen, SF og Danmarksdemokraterne om at såfremt børnepakken, vedtaget i forbindelse med finansloven, ikke fuldt ud finansieres af staten i forbindelse med kommuneaftalen, finansieres den manglende statslige finansiering via basisbudgettet blev godkendt med 7 stemmer for. Socialdemokratiet og Venstre undlod at stemme.

Et ændringsforslag fra Venstre om:

- at der tages stilling til, at der i budgetforslaget 2027-30 skal indarbejdes et omprioriteringsbeløb på 100 mio. kr. i 2030 til senere udmøntning (svarende til 2,0 % af kommunens årlige serviceudgifter)
- at alle steder i punktet, hvor der er skrevet effektiviserings-/besparelseskraft ændres til omprioriteringsbeløb.

blev forkastet med 1 stemme for og 7 stemmer imod. For stemte Venstre. Socialdemokratiet undlod at stemme.

Østbroen bemærkede følgende:

Østbroen kan ikke godkende et nyt effektiviserings-/besparelseskraft på 0,4% i 2030 til senere udmøntning. Puljen fra 2029 på samme er allerede brugt på at finansiere nuværende drift/anlæg, og vi ønsker ikke at bruge penge der ikke er fundet, og ved at ligge endnu et grønsthøster besparelseskraft ned i 2030, øger man den økonomiske uansvarlighed, hvilket vi ikke anser som ansvarlig økonomistyring.

Sagsfremstilling

Forvaltningen har udarbejdet vedlagte forslag til budgetprocedure 2027-30 (se bilag).

Det foreslås, at direktionen – i lighed med tidligere år – til byrådets budgetseminar den 26. august 2026 udarbejder et budgetforslag i balance. Dette forslag vil tage udgangspunkt i kommunens primære styringsmål, der indebærer at overskuddet på det skattefinansierede område i gennemsnit skal kunne finansiere kommunens afdrag på lån - og med særskilt balance i 2030.

Et ”budget i balance” forudsætter, at der for fagområder med økonomisk ubalance foreligger handleplaner vedr. genskabelse af økonomisk balance og tilbagebetaling af gæld.

Alle forudsætninger i direktionens budgetforslag vil blive beskrevet detaljeret i budgetmaterialet og gennemgået for byrådet på budgetseminaret den 26. august 2026. Det vil herunder tydeligt fremgå, hvis der er dele af budgetmaterialet, som ikke er en del af det samlede budgetforslag og derfor kræver eksplicit politisk stillingtagen.

Ifølge kommunens økonomiske politik indarbejdes der som udgangspunkt hvert år i basisbudgettet et effektiviseringskrav på 20 mio. kr. pr. år. (svarende til 0,4% af kommunens årlige serviceudgifter). Det er samtidigt præciseret, at byrådet i forbindelse med den årlige behandling af budgetproceduren træffer beslutning om, hvorvidt der i budgetlægningen skal indarbejdes et effektiviseringskrav eller ej. Det er herudover byrådet som beslutter hvornår og hvordan en udmøntning af indarbejdede effektiviseringskrav skal gennemføres.

Hvis byrådet beslutter at indarbejde et yderligere effektiviseringskrav i 2030, så foreslås det, at det nye krav i 2030 placeres som en central pulje under økonomiudvalget til senere udmøntning (ligesom puljen for 2029). Forslaget om udskydelse af den konkrete udmøntning skal ses i lyset af den kommende udligningsreform, der forventes at træde i kraft fra og med 2029.

Med hensyn til anlægssiden vil byrådet på et temamøde den 24. juni få en nærmere gennemgang af anlægsområdet som forberedelse til de politiske drøftelser om prioriteringer og indholdet i en ny 10-årig investeringsplan.

Efter budgetseminaret den 26. august 2026 vil det samlede budgetmateriale blive offentliggjort og høringsperioden starter. I lighed med de seneste år vil alle have mulighed for at afgive høringssvar via høringsportalen på kommunens hjemmeside. Personfølsomme høringssvar vil dog ikke blive offentliggjort på portalen. Alle høringssvar (inkl. personfølsomme høringssvar) vil blive tilsendt byrådet pr. mail inden byrådets 1. behandling af budgettet.

Som noget nyt foreslås, at der i forbindelse med offentliggørelsen af budgetforslaget gennemføres et borgerinformationsmøde ultimo august/primo september 2026. Dato og tidspunkt vil blive fastsat med hensyntagen til byrådets mødekalender og der vil blive udsendt kalenderreservationer til alle byrådets medlemmer, så snart dette er på plads.

I lighed med tidligere år vil MED-systemet blive inddraget løbende i budgetprocessen – indledningsvis omkring selve budgetprocessen/tidsplanen og senere i form af dialogmøder med økonomiudvalget samt orientering om budgetmaterialet og den politisk indgåede budgetaftale. MED-systemets inddragelse i budgetprocessen fremgår nærmere af den vedhæftede tidsplan.

Den 7. september 2026 er der frist for spørgsmål fra politiske partier/lister, hvis de ønskes besvaret inden budgetforhandlingerne, som finder sted i tidsrummet 17-18. september 2026. Alle spørgsmål sendes til kommunaldirektøren. De normale svarfrister er i den forbindelse sat ud af kraft, og spørgsmålene vil blive søgt besvaret så hurtigt som muligt. Som udgangspunkt sendes alle svar til byrådet, medmindre andet er angivet i spørgsmålet. Svarene sendes løbende ud på mail.

Den 28. september 2026 kl. 10.00 er der frist for fremsendelse af ændringsforslag. Økonomiudvalg og byråd 2. behandler budgettet hhv. den 1. oktober og 8. oktober 2026.

Økonomi

Budgetprocedurens økonomiske konsekvenser er beskrevet ovenfor og uddybet i vedlagte notat.

Bilag

Budgetprocedure 2027-30 (notat)

Punkt 45: Digital godkendelse af tilstedeværelse

00.01.10-P20-21-25

Indstilling

Der underskrives digitalt for tilstedeværelse.

Beslutning

Godkendt.